

Türkiye KIZILAY MECMUASI

1 5 1 inci Sayı

1 6 inci Yıl

15 Birincikânun 1936

ANKARA

Bu sayıdaki yazılar

- 1 — Hangi ahvalde maske kullanılamaz ?
- 2 — Oksijen cihazları.
- 3 — Dr. Rudolf Hanslian'ın yeni kitabı.
- 4 — Mecmuamızda çıkan gaza aid yazıların endeksi.
- 5 — Uluslararası Kızılhaç komitesinin tebliğleri üzerinde bir konuşma.
- 6 — Uluslararası Kızılhaç Komitesinin tebliğleri.
- 7 — Kızılay haberleri.
- 8 — Gençlik Kızılayı haberleri
- 9 — Kızılay haftası konferansları.
- 10 — Kızılhaç haberleri.
- 11 — Fransızca kısım.

TÜRKİYE
RIYASETİCÜMHUR
UMUMİ KATIPLIĞI

8/12/1936

Dr. Refik Saydam

*S.ve İ.M. Vekili ve Kızılay
cemiyeti Reisi*

A N K A R A

*Seyhan nehrinin taşması ile Adana ve havalisinde vukua ge-
len büyük felâketten çok derin teessür duymaktayım . acıya
ograyan vatandaşlara her zaman olduğu gibi bu sefr de cemi-
getinisce yapılmakta oldugunu memnuniyetle gördüğüm yardım
arasında sarfedilmek üzere namınıza On bin lira gönderiyor-
rum .*

K. Oktav

Türkiye Kızılay Mecmuası

ANKARA

Telefon Numarası: 3924

Derç edilmeyen evrak iade edilmez. Makale ve ilânlar Ankarada
KIZILAY MECMUASI Direktörlüğüne gönderilmelidir.

ATATÜRK

Kızılay Cemiyeti Genel Merkezi Başkanı Dr. Refik Saydam'a suretini aynen dercettiğimiz mektubu göndererek, Seyhan nehrinin taşması yüzünden Adana ve havalisinde felâkete uğrayan vatandaşlarımızın elemelerinden derin teessürler duyduklarını bildirmişler ve muavenete muhtaç olanlara yardım yapılmak üzere (on bin lira) tahsisıyla bu yardım işinin yapılmasına Kızılay Cemiyetini memur etmişlerdir.

Kızılay Cemiyeti; Büyük Şefin bu teessürlerini ve yardımlarını Türk Ulusuna şükranla haber verirken, kendisinin tavsit edilmesinden mütevellid sonsuz minnetlerini de Büyük Şefe arzeyler.

Hangi Ahvalde Maske Kullanılamaz ?

Yazan : *Dr. Nuri Refet Korur*

Maske, artık yalnız bir harb malzemesi olmaktan çıkarak yavaş yavaş sulh zamanlarında da bir çok yerlerde kullanılan bir koruyucu vasıta haline girmiştir.

Bugün dikkatle incelenecek olursa; maskenin bir çok sanayide kullanılmakta olduğu göze çarpar. Maske kullanmaya mecbur sanayiın başında madencilik gelir. Madenler eritilirken, işlenirken çok kereler zehirli veya boğucu gazlar husule gelir. Bunlara karşı kendimizi ancak gaz maskeleri ile koruyabiliriz.

Diğer taraftan, maden kuyularında husule gelen gazlara karşı da hususî süzgeçler veya koruyucu cihazlar kullanmak mecburiyeti vardır.

Bundan sonra, kimya fabrikalarında husule gelen tehlikeli gazlarla mücadele etmek için maske ihtiyacı baş gösterir. Meselâ: klor, asitler ve muharriş maddeler istihsal edilirken yine maskelere lüzum vardır. Bir çok sanayide tehliüeli gaz ve buharlar meydana çıkar. Bilhassa uzvî maddeler; benzol, ksilol, karbon sülfür, dört klorlu karbon, üç klorlu etilen, klorform, eter, etilen ve benzerleri gibi maddeleri yapan fabrikalarda yine maskelere lüzum vardır. Asid kullanan bütün müesseselerde ya gayet kuvvetli vantilâtörler ve aspiratörlere veyahut maskelere ihtiyaç hasıl olur.

Çimento, cam, porselen, seramik, ayna, kristal sanayiinde husule gelen silikat tozları sıhhata son derece muzirdir. Bunlar; teneffüs yoluyla ciğerlere girerek ciğerlerde silikatöz (ciğerin taş haline geçmesi) denilen hastalığı husule getirir ve teneffüs edenleri kısa zamanda öldürürler. Buna karşı koymak için; bu yerlerde çalışanların Toz Maskeleri taşıması lâzımdır.

Bu sene Amerikada bir tünel açılırken burada çalışan amele kuvarstan ibaret olan kayaları kırarken fazla miktarda silikat tozu yutmuşlar ve birer birer tüberküloza tutularak ölmüşlerdir. Aynı suretle tütün amelesi, dokuma fabrikalarının tozlu dairelerinde çalışan amele bir müddet sonra vahîm ciğer hastalıklarına tutulmaktadırlar. Bunlara da birer toz maskesi lâzımdır.

En büyük toz tehlikelerinden bir tanesi de silolarda baş gösterir.

Bütün aspirasyon tertibatına rağmen yine gayet ince tozlar siloların bazı kısımlarında birikebilir ve burada çalışanlarda hastalıklar meydana getirir. Silolardan toplanan tozlar yüzünden orada çalışanlarda tüberküloz husule geldiği çok defalar tesbit edilmiştir. Burada da kendimizi ancak koloid süzgeçleri ile koruyabiliriz.

Her bir kimyahanede ihtiyat olmak üzere bir kaç maske bulunması lâzım geldiğini söylemeğe lüzum yoktur.

Maske kullanmaya mecbur olanlar arasında itfaiyeyi unutmamalıdır. İtfaiye kendisini hem yangınlarda husule gelen tahriş edici gazlara ve hem de dumana karşı korumak için maske taşımaya mecburdur.

Tabanca usuliyile boya yapan yerlerde muhakkak maskeye ihtiyaç vardır. Ancak alelâde süzgeçler bir müddet sonra boya zerrelere ile tıkanmış olduğundan bunların kullandıkları süzgeçlerin hususî bir menfezi vardır. Bu menfezdeki tertibat boyaları emer.

Zeytinyağı posalarını işlemek için karbon sülfür veya dört klorlu karbondan istifade eden fabrikalar da maske kullanmak mecburiyetin dedirler.

Halbuki daha bir çok mahallerde tehlikeli ve zehirli gazlar husule geldiği halde maskeler böyle yerlerde kullanılamazlar.

Eğer maske taşımak isteyenler, maskenin hangi ahvalde işe yaraya - çağını bilmeyerek maske kullanmaya kalkacak olurlarsa; tehlikeli netice - ler husule gelir ve bazan bu bilgisizlik insanın hayatına mal olur. Böyle bir kaza olunca çok kereler kusur yalnız maskede zannolunur. Halbuki yapılan istatistikler göstermiştir ki, maske altında vukua gelen kazalardan yüzde doksan yedisi maske kullanmak imkânı olmayan yerlerde maske taşımaktan ileri gelmiştir. *Aşağıdaki satırların maske kullanacak olanlar tarafından çok dikkatle okunmasını bilhassa tavsiye ederiz :*

1— Alelâde harb maskeleri bizi *karbon monoksit* adlı gaza karşı ko - rumazlar. Binaenaleyh, karbon monoksit tehlikesi olan bütün mahallerde maske taşımak tehlikelidir. Karbon monoksit tehlikesi aşağıdaki yerlerde olur :

- a) Hava gazı fabrikalarında,
- b) İçine havagazı dolmuş yerler , (havagazının terkiibinde % 10-15 karbon monoksit vardır),
- c) Maden ocakları yangınlarında. (tam yanmayan kömür karbon monoksit neşreder),
- d) Filim yangınları.. (filim yanarken karbon monoksit husule getirir),

e) Barut yangınları. . (barut yanarken karbon monoksit husule getirir),

f) Kapalı yerlerde, meselâ bodrumlarda husule gelen yangınlarda,

g) Kapalı yerlerde pamuk, tütün, kâğıt yanarken çıkan dumanlar,

h) Kapalı yerlerde iyi yanmamış kömürden çıkan gazda,

i) İyi havalanmayan, kapısı, penceresi kapalı olan garajlarda işleti - len otomobillerin çıkardığı gazlarda. (eksoz gazının terkiibinde fazlaca karbon monoksit vardır).

Bu gibi yerlerde adi maske yerine hususî süzgeçler veyahut oksijen cihazları kullanılır.

Türkiye'de havagazı, karbon monoksit zehirlenmeleri çok boldur. Havagazı kullanmasını bilmeyenler bununla kolaylıkla zehirlendiği gibi, çürük borular yüzünden bundan bir iki sene evvel Tophanede bir kaç kişinin, farkına varmadan zehirlendiği hatırlarda olsa gerektir.

Amerika'da 1929 senesinde bir hastanede çıkan yangında Röntgen filimleri yanarak yüzden fazla insanı öldürmüş, 1930 senesinde İstanbul'da Agopyan hanında çıkan filim yangınında da yedi kişi ölmüştür. Mangal vurması hâdiseleri birer karbon monoksit zehirlenmesidir. Bu gaza karşı maskeler ve harb süzgeçleri işe yaramazlar.

2— Bir mahalde havanın büyük bir kısmı gazla işba' edilir ve tenefüse yarayacak hava kalmazsa orada maskeler de işe yaramazlar. Çünkü: maske süzgecinin vazifesi, gazlı havayı süzerek temizlemek ve gazı alıkoyarak temiz havayı ciğerlere yollamaktır. Eğer o mahalde kâfi derecede hava kalmayacak olursa, süzgeç bütün gazları süzse bile, ciğerlerimize lüzumu kadar hava giremeyeceğinden yüzümüzde maske olduğu halde havasızlıktan boğulmak tehlikesine maruz kalırız. Meselâ: içinde bir miktar benzein kalmış bir büyük benzin bidonu tasavvur ediniz. Benzin çok uçucu bir cisim olduğundan bidonun dibinde kalan kısım, tabahhur etmeye başlayarak bütün bidonu benzin gaziyle doldurur ve havayı tard eder. Şimdi bunun içerisine maske ile dahi giren bir adam havasızlıktan ölmeğe mahkûmdur.

Aynı hadise karbon dioksit gaziyle dolmuş mahallerde de vakidir. Meselâ Kavaklıdere şaraphanesinde bundan iki sene evvel şarapların tahammuru esnasında husule gelen büyük miktarda karbonik asid, şaraphanenin bütün mahzenlerini doldurmuş ve mahzene girmek imkânını ortadan kaldırmıştı. Böyle bir yere maske ile girmek imkânı yoktur. Çünkü karbonik asid havayı tamamen taretmiştir. Maske ile böyle bir yere giren bir adam havasızlıktan boğulur. Netekim biz de şaraphane mahzenine oksijen cihazlariyle girerek pencelerini açmaya ve hava cereyanile

karbonik asidi temizlemeğe mecbur kalmıştık.

Dinamitle kuyular açılırken karbon monoksit ile karışık karbon dioksit husule gelir. Karbon dioksit havadan ağır olduğundan kuyuların dibinde toplanır. Kuyucular kuyunun içine girince çok kereler boğulurlar. Halk arasında tekinsiz addolunan kuyular birer zehirli gaz kaynağıdır. Âdi maskeler bu ahvalde hiç bir işe yaramazlar. Çünkü kuyuların içinde hava kalmamıştır. Buraya da ya oksijen cihazları veya hariçten hava alan hususî cihazlarla girilebilir.

3— Maske taşıyan kimse süzgecin nevini ve hangi gaza karşı kendisini bu süzgeçle koruyacağını iyice bilmelidir. Harb süzgeçleri (ortanca ve büyük süzgeçler) şimdiye kadar tanıdığımız bütün savaş gazlarına karşı bizi korurlar. Fakat bu süzgeçler sanayide husule gelen *bütün gazlara karşı bizi korumazlar.*

Harb gazlarının tabiatı hamızîdir. Onun için harb süzgeçleri hamızî tabiatte bulunan bütün gazları tâdil edecek bir surette imâl olunmuştur. Halbuki meselâ yüz maskelerinde kullanılan amonyak kalevî tabiatte bir gazdır. *Harb süzgeçleri bizi amonyağa karşı korumazlar.*

İşte bu sebepten dolayı maske taşıyanlar, süzgecin ne zaman, ne şerait altında, nasıl kullanılırsa ve neye karşı kendisini koruyacağını iyice bilmeli ve ondan sonra maske ile tehlikeli mntakaya girmelidir. Buna dikkat edilmeyecek olursa, en iyi maske ve en iyi süzgeç bile bazan insanın hayatını korumaya kâfi gelmez.

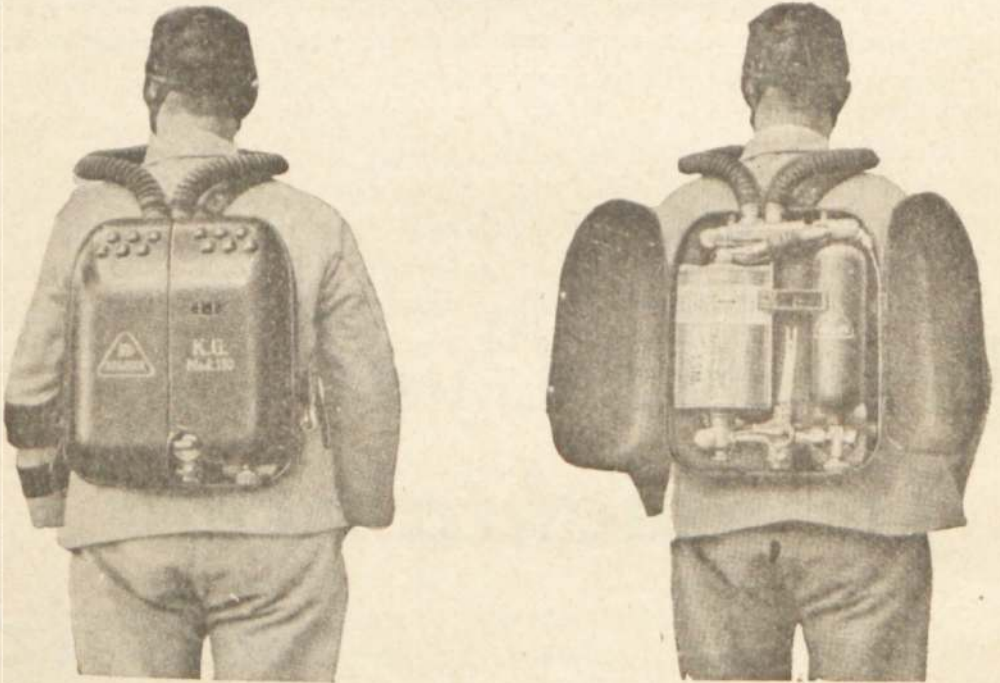
**Kızılaya Üye
yazılmakta acele
ediniz.**

Oksijen Cihazları

Yazan : Dr. Kimyager
Nuri Refet Korur

Maske : Süzücü bir cihazdır. Yani içinde zehirli gazlar bulunan hayayı süzer. Nasıl su süzgeçleri, suyu süzerler ve içinde bulunan çamur, toprak ve benzerlerini tutarak saf suyu geçirirlerse, öylece maskelerin süzgeçleri de havadaki zehirli maddeleri tutarak saf havayı geçirirler.

O halde maske altında teneffüs edebilmek için muhakkak kâfi miktarda hava olmalıdır. Çünkü bir yerde hava kalmamış, yahut havanın büyük bir kısmı yerine gazlar dolmuş ise; süzgeç bütün gazları tutsa da, yine süzgeçten kâfi derecede hava geçemeyeceğinden teneffüs için bize lâzım olan oksijen temin edilemez ve insan havasızlıktan boğulur.

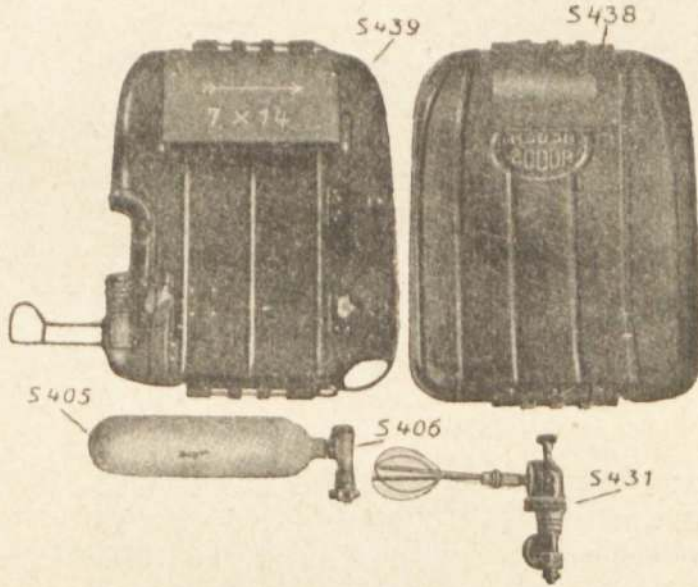

1 — Draeger fabrikasının Oksijen cihazı.

Maamafih şunu unutmamalıdır ki açık yerlerde hiç bir zaman havanın büyük bir kısmını zehirli gazlarla doldurmak imkânı yoktur.

Fakat kapalı yerlerde, meselâ sığınaklarda, bodrumlarda havanın büyük bir kısmı yerine gazların dolması tehlikesi vardır. İşte bu gibi yerlerde maskeden başka koruyucu cihazlar kullanmak lâzımdır. Bunlar da oksijen cihazlarıdır.

Oksijen cihazları: Bu cihazlara "ayırma maskesi," "oksijenli maske," isimleri de verilir. Bunlarda esas, maskeye nazaran bûs-

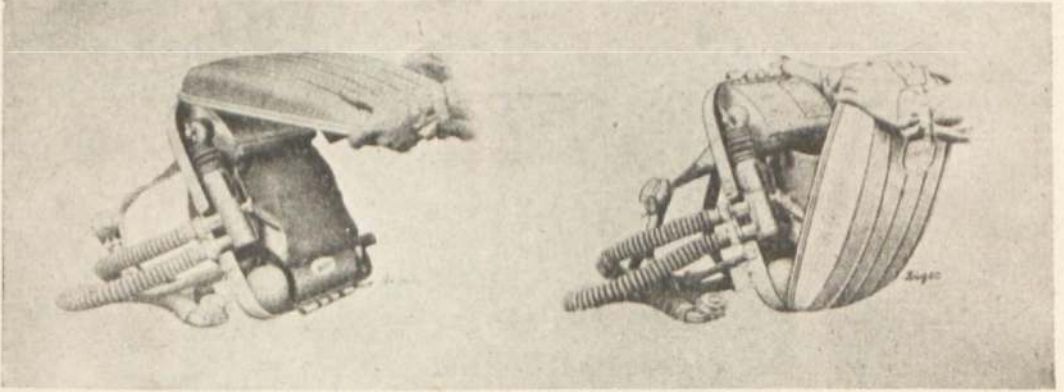
2 — Oksijen cihazının teferruatı: S 439 cihazın içi, S 438 cihazın kapağı, S 405 Oksijen bombası, S 431 otomatik dosaj manivelâ kolları.

bütün başkadır. Burada kendi teneffüs ihtiyacımız için lâzımgelen oksijen yanımızda taşınır. Oksijen büyük bir tazyik altında (150 atmosfer) bir demir bombaya doldurulmuştur. Teneffüs için lâzımgelen oksijen bu bombadan alınır. Dışarı verdiğimiz havadaki Karbonik asid de bir kalevi kartuşdan geçirilir. Bu sayede karbonik asid orada bağlanır kalır. Demek oluyorki bu cihazlar sayesinde dışarıdan hava almağa ve dışarıya hava vermeğe mecbur olmadan yaşamak imkânı vardır. Nefes almak ve vermek hep bu cihazın içinde olur. Onun için bu cihaza bir ayırıcı (tecrit edici) cihaz, bir kapalı cihaz ismi verilir. Bunu taşıyanın dışarıdaki hava ile hiç bir alâkası yoktur. Dışardaki havada kâfi derecede oksijen olsun olmasının yine bu cihazla böyle bir hava içinde dolaşmak imkânı var-

d.r. Hatta bu cihaz ile denizin dibinde de kolaşmak kabildir. (Derinlik 10 metroyu geçmemek şartile)

Oksijen cihazının kısımları :

Evvelâ içinde oksijen bulunan bomba : (Resim 2) bu bomba çelikten yapılmıştır. Bir parçadan çekilmiştir. Üzerinde kontrolun tarihini ve 220 atmosferde tecrübe edildiğini gösteren işaretler var-

3 — Cihazın kapanıp açılması.

dır. Bu kontrol çok mühimdir. Çünkü bu bombanın içinde 150 atmosfer tazyik vardır. 150 atmosfer tazyik demek; bombanın bir santimetre murabbai sathı üzerine 150 kiloluk bir tazyik demektir.

Eğer bu bomba bu kadar fazla bir tazyike dayanamazsa birdenbire patlayabilir. Onun için, bu bombalar içerisine oksijen doldurulmazdan evvel dikkatle muayene edilirler.

Bombaları güneşe koymak doğru değildir. Çünkü gazlar hararetten genişlerler, tazyik artar ve belki bomba patlayabilir. Oksijen dolu bombaları güneş görmez yerlerde saklamalıdır.

Bombadan çıkan oksijen hemen ciğerlere gönderilmez. Çünkü bu kadar büyük bir tazyikle birdenbire ciğerlere girerse, ciğerlerin yırtılması tehlikesi vardır. Onun için evvelâ bu 150 atmosfer tazyikin normal tazyike düşmesi lâzımdır. Bunu da cihazın içinde bulunan bir tenzil (düşürme) süpabı yapar. (5 No. lu resime bakınız.) Bu süpaptan akan oksijen bir lâstik torbaya dolar. Bu torba içinde artık onun tazyiki kalmamıştır. (5 No. lu resime bakınız.) Cigerlerimizizin kuvveti ile oksijeni emeriz. Cigerlerimizizin emmesi ile büzülen torba, bu torbanın içindeki manivelânın kollarını kapatır.

(2 No. lu resime bakınız.) Halbuki manivelânın kolları kapanınca, oksijen bombasından torbaya geçen yolun kapağı açılır, torbaya yeniden oksijen dolar. Oksijen dolunca torba şişer ve manivelâ kolları kalkar, oksijen akan borunun deliği kapanır. Demek oluyor ki oksijen bombasından oksijen akması işi artık ciğerlerimizle âyarlanmıştır. Biz nefes alıp verdikçe, bomba açılıp kapanarak bize lâzım olan oksijeni verir.

İnsana lâzım olan hava miktarı dakikada vasatı 30 litredir. 30 litre havada tahminen 6 litre oksijen vardır. Halbuki biz aldığımız oksijenin hepsini sarfetmeyiz. Ancak beşte birini sarfeder, gerisini dışarı çıkarırız. Onun için sarfettiğimiz hakiki oksijen miktarı vasatı iş görmelerde ancak dakikada 1,2 litredir. Büyük iş görmelerde, meselâ şiddetli koşmalarda, kürek çekmelerde, odun kırmalarda ve benzerlerinde bu miktar dakikada 2 litreyi bulur.

Bir oksijen bombası bir litreliktir. İçinde 150 atmosfer tazyiki altında oksijen vardır. Bu oksijen acaba bize ne kadar bir zaman teneffüs için kâfi gelir?

Bir litrelik hacme 150 atmosfer tazyikle 150 litrelik oksijen sıkıştırılır. Vasatı iş görmelerde oksijen sarfiyatı dakikada 1,2 litre olduğuna göre 150 litre oksijen $150/1,2 = 125$ dakika kâfi gelir.

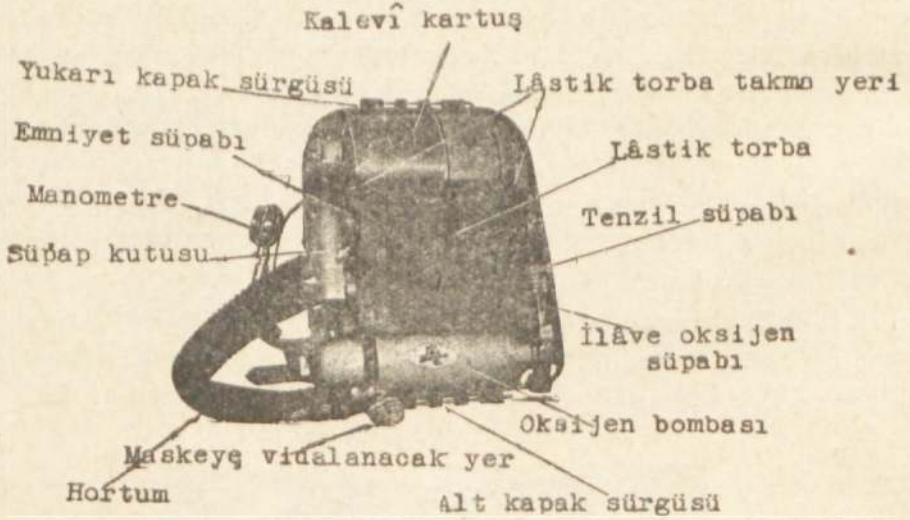

4 - Cihazda yalnız oksijen bombası var.

KIZILAY MECMUASI

Büyük iş görmelerde bu miktar yarı yarıya düşer. Demek oluyorki bir oksijen cihazı bir insanın 1 ilâ 2 saat teneffüsü için kâfi gelen oksijeni temin edebiliyor.

Oksijen ağzımıza bu torbadan bir hortum (5 No. lu resimlere bakınız.) vasıtasıyla girer. Dışarıya verilen hava ise başka bir hortumla dışarı çıkarak bir kalevi kartuştan geçer. (5 No. lu şekle bakınız.) Kalevi kartuş içinde ya Südkostik veya Potaskostik vardır. Bu madde biratakım kafes raflar üzerine yerleştirilmiştir. İçin-

5 — Cihazda bütün teferruatın görünüşü.

de karbonik asid bulunan nefes verme havası, bu kafeslerin arasında dolaşır. Karbonik asid ve rutubet kalevi madde tarafından tutulur. İçinde karbonik asid ve su buharı ayrılmış olan hava ise, yeniden lâstik torbaya girer.

Bu, artık hava değil "Oksijen",dir. Çünkü biz bu cihazla saf oksijen teneffüs ediyoruz. Bu oksijenin yanında azot yoktur. Dışarı verdiğimiz hava ise, teneffüsten arta kalan fazla oksijen, karbonik asid ve su buharından ibarettir. Bunlardan karbonik asidle su buharı, kalevi kartuş tarafından tutulduğundan geriye yalnız oksijen kalır. Adı teneffüste dışarı atılan, yani israf edilen bu oksijen, bu sefer yeniden torbaya dolar ve yeniden teneffüs edilir. İşte bu sayede bu cihaz ile iş görülürken bir gram oksijen bile israf edilmez.

Kalevi kartuşlar bir müddet sonra (bir saat) artık karbonik asidi tutamaz bir hale gelirler. Eğer bir kalevi kartuşu evvelden tartar, cihazda kullanıldıktan bir müddet sonra bir kere daha tar-

tarsak, ağırlığının arttığını görürüz. Çünkü içindeki kalevi madde karbonat haline girmiştir. Ayrıca su buharı da buna zammolmuştur. Bir kalevi kartuşun ağırlığı bir saat sonra % 50 artar.

Oksijen cihazlarını taşırken göze aşağıdaki noktalar çarpar :

1 — Oksijen cihazı işlerken kalevi kartuş ısınmağa başlar. Bu ısınma keyfiyeti evvelâ bir yandan başlar ve yavaş yavaş bütün kartuşa sirayet eder.

2 — Kalevi kartuşun ağırlığı artar.

Kalevi kartuşlar kutlanılmamış iken iki yandaki kapakları iyice vidalanmış ve üstleri mühürlenmiştir. Elle tutulup sallandıkları zaman sanki içerilerinde ufak taş parçaları varmış gibi bir ses çıka-

6 — Cihazın sırtta taşınma sı.

7 — Cihazın önden görünüşü.

rırlar. Fakat artık karbonik asid ve su buharı ile işba haline gelince parçalar ıslanırlar ve birbirlerine yapışırlar. O zaman sallanılacak olursa hiç bir ses çıkarmazlar. Böyle ses çıkarmayan kalevi kartuşlar bozulmuş demektir.

Bir kalevî kartuşu bir saat değil de yalnız beş, on dakika kullansak ondan sonra çıkarıp bir yerde saklasak, başka bir defa bunu tekrar kullanmak imkânı yoktur. Çünkü bir kere kalevî kartuşun

8 — Oksijen cihazı ile maske yerine kullanılabilen ağızlık.

9 — Sanayi maskesi (Bunun süpabı yoktur.)

içerisine su buharı girdimi, artık içindeki südkostik (veya potaskostik) parçaları yavaş yavaş nem alarak birbirlerine yapışmağa başlarlar.

Onun için bir kere kullanılmağa başlanan bir kartuşu ya sonuna kadar kullanmalı, yahut bir kere kullandıktan sonra atmalıdır.

Kartuş sıcak olduğu müddetçe içindeki su buhar halindedir. Onun için kalevî madde üzerinde tavazzu etmez. Fakat kartuş soğuyunca su buharı temeyyü eder, kalevî kartuşu ıslatır ve içindeki maddeyi birbirine yapıştırır.

Oksijen cihazının içinde oksijen olup olmadığını anlamak için yanında bir manometre (5 No. lu resime bakınız) vardır. Bomba tamamıyla oksijenle dolarsa, manometre 50 atmosfer gösterir. Oksijen azaldıkça tazyik de düşmeğe başlar. Manometre sıfırı gösterirse oksijen bombası tamamıyla boşalmış demektir. Onun için oksijen cihazını taşıyan, ara sıra manometreye bakmalı, manometre 30 atmosferi göstermeğe başlayınca 15 dakika sonra artık oksijenin biteceğini düşünerek derhal saf havaya çıkmalıdır.

Oksijen cihazını nasıl kullanmalı ?

1 — Cihazı çıkarmalı, bir masa üzerine koymalı, vidalarını birer birer sıkıştırmalıdır.

2 — Kalevi kartuşu takmalı, (takmazdan evvel kartuşu iyice muayene ederek kulanılmamış olmasına dikkat etmelidir.)

3 — Oksijen bombasını açarak içinde oksijen olup olmadığını manometresi ile muayene etmeli,

4 — Cihaza hortumlarını takmalı,

5 — Hortumlara cihazın maskesini vidalamalı,

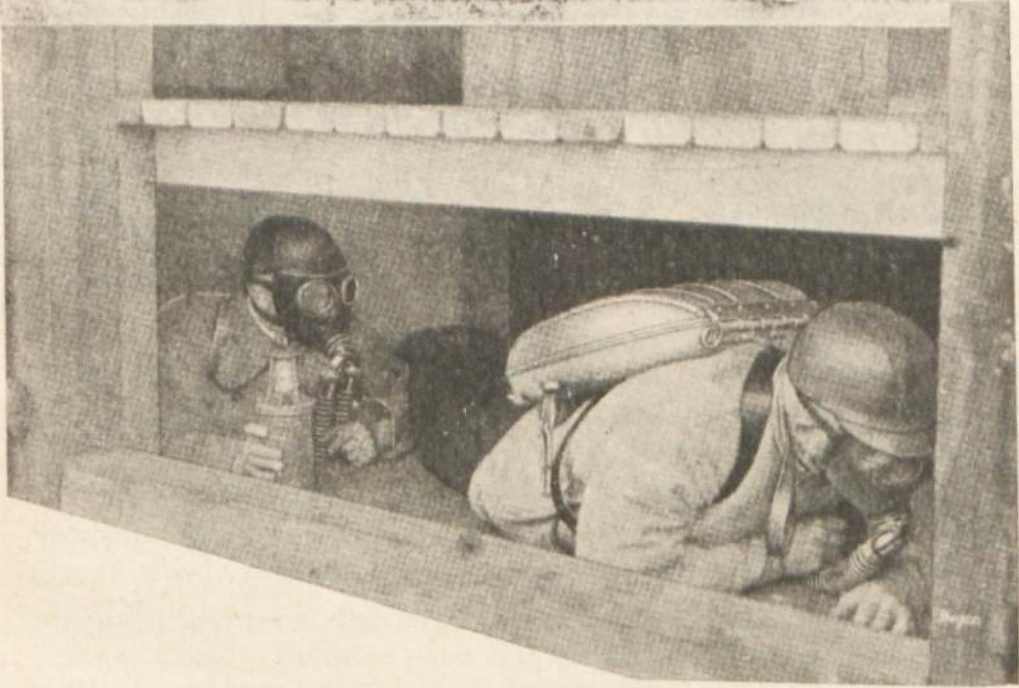
6 — Cihazı sırtı geçirmeli, (maskeyi daha takmamalı) (resim 6 ve 10)

7 — Oksijen bombasını açarak cihazdan oksijen geçirmeğe başlamalı,

8 — Bundan sonra maskeyi yüze geçirmeli,

9 — Maskenin ense bağı bağlamalıdır.

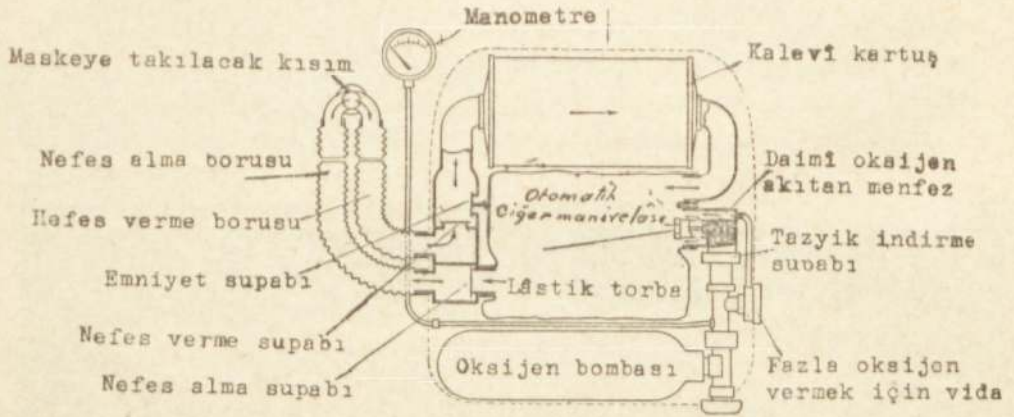
Alelâde haro maskeleri, oksijen cihazı ile birlikte kullanılmaz. Çünkü alelâde harb maskelerinin nefes verme süpabları vardır.

10 — Oksijen cihazları ile mâden ocaklarında çalışma.

Dışarı verilen hava buradan çıkar. Halbuki oksijen cihazlarında dışarı verilen havanın da cihazın içinden geçmesi, içindeki karbondik asid ve su buharının süzülerek fazla oksijenin yeniden tenefüse sevkolunması lâzımdır. Eğer maskemizde bir nefes verme süpapı bulunursa, dışarı verdiğimiz hava ile oksijenin büyük bir kısmı kayıp olur ve beş, on dakika sonra bomba boşalır. İşte bunun için oksijen cihazlarıyla ya süpapsız maskeler kullanılır, yahut süpaplı maskelerin nefes verme süpapları hususî bir tıkaçla tıkanır. Yine oksijen cihazlarıyla maske yerine kullanmak için ağızları da vardır. (8) numaralı şekilde böyle bir ağızlık görülmektedir.

1 — Oksijen cihazlarını sivil halk kullanmaz. Çünkü hiç bir zaman sokaklarda, evlerde oksijen cihazı taktıracak kadar fazla gaz kesafeti olamaz.

11 — Oksijen cihazı şeması.

2 — Bir evin civarında bir gaz bombası patlarsa bu kadar büyük gaz kesafeti ancak iyi kapatılmamış veya mermi isabetiyle yıkılmış bodrumlarda olabilir. O zaman esasen kendilerine "can kurtaran," ekibi ismi verilen ekipler, bu sığınaklara yetişerek orada kalan insanları kurtarırlar.

3 — Bu ekiplerde çalışacak olanlar, oksijen cihazları taşırlar. Her belediye tarafından bu ekiplerin teşkil olunmasına lüzum vardır.

4 — Oksijen cihazı bundan başka barış zamanlarında itfaiyede, madencilerde ve havagazı fabrikalarında bulunur. Çünkü madenlerde husule gelebilen kesif gazlara karşı (metan) maske bizi koruyamaz. Havagazı fabrikalarında ve kapalı yerlerde tam yanma-

yan yangınlarda da karbon monoksit tehlikesi vardır. Biliyorsunuz ki âdi maskeler bizi bu gaza karşı korunmalar. Onun için karbon monokside karşı mücadele ederken oksijen cihazına lüzum vardır. Fakat karbon monoksit şimdiye kadar harb gazı olarak kullanılmamıştır.

5 — Oksijen cihazlarının faydası, her gaza karşı, her kesafette ve her yerde bizi korumasıdır. Buna karşı; çok ağır ve çok pahalı olmaları (ağırlıkları 12-15 kilo, bedelleri 250-300 lira), bir saat sonra bombaların boşalması gibi (bu bombaları gaz altında doldurmak imkânı yoktur. Ancak oksijen fabrikalarında veya hususî oksijen doldurma tertibatıyla mücehhez merkezlerde doldurulabilir) mahzurları vardır.

Kızılaya âza olunuz
O,
Karagün dostudur.

Doktor Rudolf Hanslian'ın Yeni Kitabı

Der Chemische Krieg

Üçüncü tabı

Basan: E. S. Mittler und Sohn. Berlin

800 Sahife. 317 Resim.

Ciltlessi: 33,5

Ciltlisi: 36 mark

Yaptığı neşriyat ile bütün dünyada kendisine çok mühim bir isim ve çok esaslı bir mevki ayırmış olan Alman Gaz Mütchassısı Dr. Rudolf Hanslian kitabını üçüncü defa olarak bastı.

Bu eser, şüphesiz şimdiye kadar gaz ve gazdan korunma sahasında çıkan eserlerin en mükemmelidir. Hanslian eserini iki kısma ayırmıştır. Askerî ve umumî mahiyette olan malûmatı şimdi çıkan birinci cilde koymuş, kimyevî ve tıbbî malûmatı ise gelecek sene ilkbaharda çıkaracağı ikinci cilde sığdırmıştır. Bu ikinci cild tahminen 600 sahife olacak ve bir çok resimleri ihtiva edecektir.

Dr. Hanslian; elimizde bulunan bu ilk cildde, zehirli gazların 300 sene evvel tatbikinden başlayarak bugüne kadar ne suretle inkişaf ettiğini dikkatle târif etmiş ve bu husustaki bütün tarihî ve askerî vakayii birer birer saymıştır. Bundan başka, büyük harbde yapılan mühim gaz taarruzlarının bütün plânlarını da kitabına koymuştur. Yalnız bu kısım 200 sahifeye yakın bir yer işgal etmektedir.

Bundan sonra büyük harbde tatbik edilen bütün gaz kullanma usulleri ve vasıtaları zikredilmiş, bir yandan Almanların ve müttefiklerinin tatbik ettikleri usuller mevzuubahs olunurken, diğer taraftan itilâf devletlerinin tatbik ettikleri usuller de zikredilmiştir.

Kitapta; gaz kullanma tarzları, püskürme usulleri, topçunun gaz atışı ve gaz fırlatma âletleri bütün tafsilâtiyle anlatılmaktadır.

Bunun yanında büyük harbde kullanılan bütün korunma cihazları da birer birer yazılıdır. Korunma cihazlarından bahsolunurken gaz sığınakları ve gaz disiplini ihmâl edilmemiştir.

Kitapta daha sonra, gaz kullanma meselesinin hukukî kısımlarına temas olunmuş, bunun altında büyük harbdan beri bütün memleketlerde gaz atış tarzlarının ne suretle inkişaf eylediği tesbit edilmiştir.

Bu eserde bütün memleketlerin gaz teşkilâtı hakkında çok kıymetli malûmat vardır.

Bunlardan sonra; koruyucu vasıtalardan bahsedilmekte ve bu meyanda bütün dünyanın maskeleri birer birer zikredilmektedir. Maskelerin yanında diğer koruyucu cihazlar, oksijen cihazları ve gaz elbiseleri mühim bir mevki işgal etmektedir.

Nihayet sıra bugünkü gaz tabiyesine galmaktadır. Bu kısmı ayrıca yazmış olan «Boettger»; gazların tabirî sahada oynadıkları rol ve taarruz, müdafaa ve ricatta ne suretle kullanılacakları hakkında çok kıymetli malûmat vermektedir.

Bu kısımlardan sonra General « Tempelhoff » tarafından hazırlanmış olan sis kısmı gelmekte ve sisler, sis kullanma tabiyesi hakkında pek kıymetli malûmat verilmektedir.

Kitabın sonunda kitabı yazarken istifade edilen eserler yazılıdır ki bunların sayısı hemen hemen sekiz yüze varmaktadır. Kitap çok selis bir ifade, derin bir vukuf ve şayanı takdir bir kudretle yazılmıştır. Şimdiye kadar bu kıymet ve ehemmiyette bir kitap yazılmadığı gibi bundan sonra da hiç bir lisanda bu kadar yüksek bir eserin yazılacağı tahmin olunamaz.

* * *

Bu kıymetli eserin sahibi Dr. Hanslian İkinciteşrin başında Ankara-ya gelerek Ordu mensuplarına gaz tabiyesi hakkında bir seri kıymetli konferans vermiştir. Genel Kurmayın yüksek emirleriyle Kızılay Mas-
Fabrikası'nı gezen ve bizzat maskeleri muayene eden Dr. Hanslian, *Maske fabrikasının hatıra defterine "Kızılayın yaptığı maskeleri biz-*
zat tetkik ettim. Fevkalâde mükemmel olduklarını gördüm. Türkiye; bu fabsikasıyla ve bu sayede elde ettiği mükemmel
müdafaa silâhiyle iftihar edebilir., cümlelerini yazmıştır.

Dr. Hanslian'ın fikrince Türk maskesi yalnız Balkanların en iyi mas-kesi olmakla kalmıyarak, bütün müterakkî memleketlerin maskele-riyle boy ölçüşecek bir kabiliyettir.

Kızılaya âza olmak
medenîlik icabıdır.

Şimdiye Kadar Mecmuamızda Çıkan Gaza Ait Yazıların Endeksi

Son İtalyan - Habeş harbinde zehirli gazların ne kadar büyük rol oynadığı ve İtalyanlara harbi bir an evvel kazandırdığı malûmdur. Bu harb, bize istikbal barblerinin havada olacağını ve zehirli gazlardan korunmasını bilmeyen milletlerin feci âkibetlere uğrayacaklarını çok iyi anlattı.

Zehirli gazların müthiş tesirlerini daha önce gören Cemiyetimiz; Halkımızın bunlardan korunmasını temin için Ankarada sırf kendi çalışma ve sermayesi ile ve en modern vesaitle bir Maske Fabrikası kurdu.

Zehirli gazlardan korunma hakkında bilgisi olmayan ve - en iyi maskelere sahip olsalar bile - bunları kullanmasını bilmeyenlerin, gazların müthiş tesirinden kurtulamıyacaklarını takdir eden Cemiyetimiz; Halkımızın zehirli gazlar ve bunlardan korunma hakkındaki bilgilerini çoğaltmak maksadiyle, 1936 senesi Şubatında çıkan 146 ıncı sayımızdan itibaren Mecmuamızda zehirli gazlar için büyük bir kısım ayırdı.

Bir senedenberi devam ettiğimiz bu yazıların endeksini aşağıya koyuyoruz.

Okuyucularımızdan aldığımız müteaddid sorgu mektuplarından, açtığımız çığırın alâka ile tâkib edildiğini görüyor ve büyük bir haz duyuyoruz. Bu yazılara önümüzdeki sene de devam edeceğiz.

Okuyucularımız bize zehirli gazlar hakkında istedikleri kadar sual sorabilirler. Bunlara Mecmuamızda sıra ile cevap verilecektir. Yalnız, suallerin mümkün olduğu kadar kısa ve okunaklı yazılmasını ve doğruca (Ankarada Kızılay Mecmuası Direktörlüğü) adresine gönderilmesini rica ediyoruz.

*
* *

Sayı : 146

15 Şubat 1936

Zehirli gazlar ve bunlara karşı korunma.

Yazan : Dr. Kimyager Nuri Refet Korur.

Sorgulara verilen cevaplar :

**Muhtelif memleketlerin bu günki gaz vaziyeti.
Yeni gaz haberleri.**

Sayı : 147

15 Nisan 1936

Yeni bir gaz keşfedilebilir mi ?

Yazan : Dr. Goldstein.

Kızılai Maskesi.

**Maske altında yangın söndürme tecrübeleri.
Gazlanmış sular.**

Sorgulara verilen cevaplar :

**Gaz temizleyici gruplar nasıl teşkil olunur ve techizat-
ları nedir ?**

Gazların neveleri, hassasları, tesirleri ve fiatları.

Sayı : 148

15 Haziran 1936

Aktif kömür nedir ?

Yazan : Dr. Merzbacher.

**İtalyanların Habeşlere karşı kullandıkları gizli gaz. (Si-
napis)**

Yazan : Dr. Kim. N. Refet Korur.

Sayı : 149

15 Ağustos 1936

Gaz arayıcıları nedir ve nasıl hazırlanır ?

Yazan : Dr. N. Refet Korur.

Zehirli gazlardan korunma maskesi nasıl takılır ?

Sorgulara verilen cevaplar :

Muhtelif mahallerde gaz tehlikesi olunca ne suretle hareket etmelidir ? (Teblike varken ve bittikten sonra)

Sayı : 150

29 Birinciteşrin 1936

İngilizlerin yeni gazdan korunma talimnamesi.

Türkçeye çeviren : Dr. Kim. N. Refet Korur

İtalyan - Habeş harbinde yapılan gaz taarruzları ve kullanılan gazlarla elde edilen neticeler.

Almancadan çeviren : Dr. N. Refet Korur

Sorgulara verilen cevaplar :

Maskede kulaklık lâzım mıdır ?

Gaz sığınakları nasıl olmalıdır ?

Yazılarımızın çokluğu sebebiyle Gazdan korunma hakkında gelen sorgulara Müttehassızımızın verdiği cevapları gelecek sayımıza bıraktık .

Uluslararası Kızılhaç Komitesinin Tebliğleri Üzerinde Bir Duruş

Geçen sayımızda (harb esnasında hasta ve yaralılarla sivil ahalinin muharibler arasında tekarrür edecek şehir ve mıntakalarda toplanması ve bu yerlerin taarruzdan, istilâdan masun kalmaları için bîtaraf telâkki edilmeleri) meselesini muhtasar olarak bir tebliğ şeklinde Mecmuamıza koymuştuk.

Okuyucularımıza arzettiğimiz bu meseleyi tetkik etmeği ve işin tarihçesi hakkında da biraz malûmat vermeyi faydalı bulduk.

Bu meselenin ruhu, Onbeşinci Uluslararası Kızılhaç konferansının mukarreratından bir madde de mündemiçtir. Konferansın bu kararı muhtevî olan maddesinin suretini buraya hûlâsatan koyuyoruz :

(Onbeşinci Uluslararası Kızılhaç konferansı; bazı şehir ve mıntakalardaki yaralı ve hasta askerlerle sivil ahalinin himaye ve muhafazaları ve bu yerlerin bîtaraf tanınmaları için hazırlanan proje hakkında diplomatik bir konferansı dâvet teşebbüsünü üstüne almasından dolayı Belçika Hükûmetine şükranlarını arzeder.

Aynı zamanda, gerek Uluslar arası Kızılhaç Komitesinden ve gerekse Millî Kızılhaç Cemiyetlerinden, mensub oldukları hükûmetleri nezdinde bu işin filiyat sahasına îsalî için lâzımgelen teşebbüslerde bulunmasını da diler.)

Belçika Hükûmetinin, yapmayı üzerine aldığı teşebbüsten -herhangi bir sebepten ise- vazgeçmesi, meselenin filiyata sokulmasını durduramamıştır. Çünkü Uluslararası Kızılhaç Komitesi, Onbeşinci Kızılhaç konferansının yukarda ruhunu yazdığımız mukarreratını yerine getirmek için, bütün millî Kızılhaç ve Ay Cemiyetlerini bu işi yeniden tetkik etlemeğe ve buna bir sureti tesviye bulmaya dâvet etmiştir.

* * *

Harb esnasında gayri muhariblerle yaralı ve hasta askerleri bir yerde muhafaza altında bulundurmak fikri yeni bir şey değildir. Eski çağlara kadar gitmemek için 1870 Fransız — Alman harbi esnasında ortaya konan bu fikri, tarihçemiz için noktai hareket telâkki eyledik.

KIZILAY MECMUASI

Filhakika 1870 harbi esnasında bazı Fransız ve Alman kaplıca şehirlerinin bîtaraf birer mıntaka telâkki edilmesi düşünülmüştü. .

Büyük harp esnasında da general rütbesinde olan bir Fransız doktoru, « bîtaraf yerler ve mıntakalar ihdasiyle buralarda yaralı ve hasta askerlerin, sivil ahalinin, bîtarafkların himayesi » projesini ileri sürmüş ve buralara (Jenev Mıntakaları) adını vermeyi teklif etmişti. Esasen bu isim; Kızılhaç ve Ay anlamının Jenev mukavelesinin medenî uluslar arasında ne derece büyük bir ehemmiyetle kavranmış olduğunu göstermesi itibariyle şayanı dikkattir. .

Bîtaraf mıntakalar ihdası meselesi için maâlesef umumî harp esnasında bir hal yolu bulunamadı. En nihayet 1933 senesinde Madrid'de toplanan askerî tabib ve eczacılar kongresinde bu mesele yeniden ortaya kondu. Bu suretle 1934 senesi Şubatında Monako'da toplanan doktorlar ve juristler, bu meseleye dair uluslararası bir mukavele metni mevzuunu hazırladılar. 25 Haziran 1935 tarihinde Brüksel'de toplanan askerî tabib ve eczacılar konferansının daimî komitesi, kendi tıbbî ve hukukî komisyonunun bu hususa dair olan raporuna ıttıla hasıl ettikten sonra, Monako'da hazırlanmış olan metnin arz ve takdimi Uluslararası Kızılhaç Komitesinin hak ve salâhiyeti dahilinde bulunduğuna dair karar vermiş ve bu karar 1935 senesi Birinciteşrinin dördünde Uluslararası Kızılhaç Komitesi Umumî kâtipliği vasıtasıyla mezkûr Komiteye bildirilmiştir.

Aynı zamanda meseleyi, bahsettiğimiz Brüksel Komitesi ve Prens İkinci Lüi sarayında toplanan Tabibler ve Hukukşinaslar, mukarreratı Uluslararası Komiteye arzederken şu taleb kaydini de ilâve etmiştir : (Bu meselenin Uluslararası bir konferansta müzakere edilerek kat'î bir şekle sokulması.)

Uluslararası Kızılhaç Komitesi; Tokyo konferansı mukarreratıyla Brüksel'de toplanan Uluslararası askerî tabib ve eczacılar kongresi komitesinin yukarıya yazdığımız teklifatına cevaben 15 Birinciteşrin 1935 tarihinde Jenev'de mütehassıslar tarafından bîtaraf şehir ve mıntakalar ihdasiyle buralarda yaralı ve hasta askerlerin ve sivil ahalinin taarruzdan masun olark emniyet altında bulundurulmasını temin için lâzım gelen formülün hazırlanıp tesbiti, velhasıl bu hususa dair incelemelerde bulunulmasını bütün Millî Kızılhaç ve Ay Cemiyetlerinden taleb eylemiştir.

Bu içtimar kolaylaştırmak üzere Uluslararası askerî tabib ve eczacılar komitesi, altıncı içtimalarının tarihini değiştirerek bunun Birinciteşrinin 12 sinden 14 düne kadar devam etmesine, yeni Birinciteşrinin 15 inde

serbest bir halde bulunarak, icabında Uluslararası Kızılhaç Komitesinin emrine âmade bulunmasını da karar altına almıştır.

Bu sebeplerden dolayı Uluslararası Kızılhaç Komitesi de 15 Birincisinde Uluslararası doktor ve eczacılar kongresinin daimî komitesi tarafından teşkil edilmiş olan ve doktorlar ve hukukşinaslardan mürekkep bulunan 10-12 salâhiyettar zattan ayrı olarak bilûmum Kızılhaç ve Ay Cemiyetlerinden -bir dâvetname ile- bu meseleleri müzakere etmek üzere birer mütehassıs seçip göndermelerini rica eylemiştir.

Uluslararası Kızılhaç Komitesi, bu iş için fikirlerinden istifade etmek istediği salâhiyettar zevatın yardımlarını da temin etmek istemesi yüzünden Millî Kızılhaç ve Ay Cemiyetlerine gönderdiği dâvetiyelerde, gönderilecek murahhasların az olmasını ve bunlar için sarfı lâzım gelen masrafların da Millî Cemiyetler tarafından kabul edilip edilmediğinin kendisine 1 Eylûl 1936 tarihine kadar yazılmasını bildirmiştir.

* * *

Geçen sayımızda Onaltıncı yıl dönümümüz münasebetiyle yazdığımız makalede, Uluslararası Kızılhaç Komitesinin bildiriglerini okuyucularımıza bildireceğimizden bahsetmiştik. İşte bugün geçen sayımıza koyduğumuz bir bildirigin ufak bir tarihçesini yazdık. Bu bildirigleri okuyanlar tarafından da anlaşılacağı veçhile, Kızılhaç ve Kızılay mefhumunun yalnız para toplamak ve yardımdan ibaret olmayıp, bilâkis harbin doğurduğu musibetleri tahdit için uluslararası mahafilde, konferanslarda ne suretle çalıştığını ve ülküsünün ufukları ne kadar geniş olduğunu ve bunlar için sarfedilen mesaiyi göstermesi itibariyle, bu cemiyetin ehemmiyetini gözlerimizde tebarüz ettirse gerektir.

Kızılaya ilgilen!

Uluslararası Kızılhaç Komitesinin 31 Temmuz 1936 Tarihli Tebliğleri

Uluslararası Komite, evvelce 375 numaralı bir tebliğle bütün Millî Kızılhaç ve Ay Cemiyetlerine (kendi noktai nazartna göre, harb zamanında Kızılhaç filiyatının daha kat'î ve bariz şekilde çalışmasını temin etmek yollarını ve buna ne suretle ulaşılabileceğini) aradığı ve mümkün olduğu zaman varılan neticeyi yukarıda arzettiğimiz millî cemiyetlere münasib vakitte bildireceği zikredilmişti.

Uluslararası Komite 388 numaralı yeni tāmimi ile yukarıda zikredilen meselelerden bazılarının hal yolları bulunduğunu ve buna müteferrik projelerin hazırlandığını ve bu suretle Kızılhaçın insanî maksadlarından daha bir kısmının tatbiki çareleri elde edildiğini bildiriyor.

* * *

Komite bu meseleleri üç katagoriye ayırmıştır :

Birincisi : tettebuları tamamen hazırlanmış ve diplomatik bir konferansa arz edilebilecek hale gelmiş olan meseleler.

İkincisi : tettebbu edilmekte ve herhangi bir diplomatik konferansa arz olunmadan evvel tekrar müzakere, tetkik ve gözden geçirilmesi icab edenler.

Üçüncüsü de Jenev Mukavelesini imza eden devletlerin mütalâaları alındıktan sonra tettebbu edilecek ve neticelendirilecek işler.

Bu son katagoriye dahil olan meseleler, 1829 Jenev mukavelesini tekrar gözden geçirmek ve bazı maddelerini tevsî ve yeni itilâfnameler ilâve eylemek esasına müptenidir.

Birinci katagoriye dahil olan meseleler :

Tetkikleri bitmiş ve herhangi bir diplomatik konferansa arz edilebilecek hale gelmiş olan iki proje vardır. Bunlar, Uluslararası Kızılhaç ve Ay konferansları tarafından kabul edildikten sonra, İsviçre federal meclisinden ilk fırsatta toplanabilecek bir konferansın ruznamesine sokulmasını temin için Uluslararası Komiteye havale edilmiş olan projelerdir.

A) Sıhhiye tayyareleri :

1929 siyasi konferansında sıhhi tayyareler hakkında gösterilen arzuya binaen (madde-i intihaiyedeki 3 numaralı temennî), 1929 Jenev Mukavelesiyle (1907 Lahey Mukavelesinin hava işlerine de teşmili), 1930 da Brüksel'de toplanan XIV üncü Uluslararası Kızılhaç ve Ay konferansına arzolanmış ve konferans tarafından tasvib edildikten sonra İsviçre federal meclisinin tavassutiyle, münasip göreceği bir zamanda bütün devletlere tebliğinin teminine Uluslararası Kızılhaç Komitesini memur eylemiştir.

Uluslararası Komite kendisine havale edilen bu işi 1931 senesi Temmuzunda başarmış, yani bütün devletlere tebliğ edilmek üzere İsviçre federal meclisine meseleyi arz ve teklif eylemiştir.

B) Hasım devlet tebaasında bulunan siviller :

Düşman memleketinde kalmış veya istilâya uğramış olan bir mınta-kada bulunan sivil halkın himayesi meselesi, (1929 Jenev Mukavelesindeki madde-i intihaiyenin 4 numaralı temennisine tevfikân) harb halinde kendi arazisinde kalmış hasım devlet tebaasının veyahut istilâya uğramış bir yerdeki sivil ahalinin himayesi hakkındaki proje.)

Bu proje, 1934 senesinde Tokyo'da toplanan XV inci Uluslararası Kızılhaç ve Ay konferansında kabul edilerek bu konferansın 39 uncu kararına tevfikân İsviçre federal meclisine arzolanmış ve 1935 Ağustosunda bu hususa dair bütün devletlerin dikkat ve alâkalarını celbetmek ve buna dair en kısa müddet içinde bir mukavele hazırlamak işi taleb edilmiştir.

* * *

İsviçre federal meclisi her iki projeye vaz'iyed eylemiş ve bunların tetkik ve tettebbuu için bir uluslararası diplomatik konferansın toplanma sırası geldiğini takdir etmiştir. Bu konferans pek yakında ve belki de 1937 senesi içinde toplanabilecektir. Bu suretle, konferans, müzakeratında bir cihetten Brüksel konferansında sıhhiye tayyareleri hakkında takarrür etmiş proje ile, bundan sonra tettebbu edilmiş bir takım projeleri ve Tokyo Konferansında siviller hakkında hazırlanmış projeyi esas ittihaz edecektir. Bu iki mühim mesele 1937 diplomatik konferansını her halde uzun uzadıya meşgul edecek vüsattedir.

Her iki mesele hakkında hazırlanmış olan mukavele projeleri, Millî Cemiyetler ve hususiyle son defa Habeşistana sıhhi imdad heyetleri gönderen Cemiyetlerin, konferansta çok mühim ilhamlarda bulunacakları ümid edilir. Uluslararası Kızılhaç komitesi, Birinciteşrin sonuna kadar bütün Millî Kızılhaç Cemiyetlerine « bu hususa dair tetkik ve tekliflerini bildirmelerinden kendilerine karşı minnetdar kalacağını » tebliğ eylemiştir.

Tetebbu edilmekte bulunan projeler

1 -- Deniz işleri meselesi :

1298 senesinde Lahey'de toplanan XIII üncü Uluslararası Kızılhaç ve Ay konferansında, deniz harpleri musablarına yardım meselesi hakkında gösterilen arzudan mülhem olarak, Uluslararası komite bu meselelere alâkadar olan cemiyetler ile münasebete girmiştir. Aynı zamanda Holanda hükûmeti nezdinde teşebbüslerde bulunarak, 1907 senesi 18 Birinciteşrinde Lahey'de toplanan konferansta kabul edilen 10 numaralı mukavelelerin tekrar gözden geçirilmesi ve bu hususa dair gayri resmî bir şekilde tetebbülarda bulunulmasını ve 1906 Jenev mukavelesi prensiplerinin deniz harplerine de teşmilini istemişti. Uluslararası komitenin talebine tevfikan Holanda Kızılhaç Cemiyeti bir eksper tayin ederek bunun XIII üncü Uluslararası Kızılhaç konferansında bahsedilen eksperler komisyonuna bir seri sual hazırlanmasını temin eylemişti. Bu suallere takarrür ettikten sonra Onuncu Lahey Mukavelesinin tekrar gözden geçirilmesinde menfaat izhar eden veya edecek olan millî cemiyetlerin, bu hususa dair teşekkül edecek eksperler komisyonuna kendi eksperlerini tayin eylemeleri ve gelecek sene toplanacak komisyona göndermeleri, Uluslararası Komite tarafından rica edilmiştir.

2 -- Sıhhi şehir ve mahaller vücuda getirmek projesi :

Bu proje için 1936 senesi 3 Temmuzunda gönderilen 327 numaralı tebliğimizin gözden geçirilmesi lâzımdır.

3 -- 1929 Jenev mukavelenamesinin tefsiri, büyütülmesi ve tekrar elden geçirilmesi :

Bu mühim meseleye dair olan tebliğin hûlâsasını önümüzdeki sayıya bırakırık.

KIZILAY HABERLERİ

Büyük Bir Kayıp

Genel Merkezimiz ve İdare Heyetimiz âzasından Bay Doktor Kilisli Rifatı kaybettik. Senelerdenberi çekmekte olduğu rahatsızlık, en nihayet onun gözlerini hayata kapattı.

Abdülhamid tarafından faaliyeti tatil edilen « Osmanlı Hilâliahmer Cemiyeti » nin, Meşrutiyeti müteakip Tokatlıyan otelindeki içtimadan sonra tekrar çalışmasına karar veren Heyet içinde Bay Doktor Kilisli Rifat da vardı.

O toplantıda olunca belâgatiyle -o vakitki tâbirle arzedelim- Hilâliahmer ülküsünü ve memleketin bu yüzden edeceği istifadeleri saydı. Kuvvetli talâkatiyle, mantıkî sözleriyle kendisini saydırdı ve neticede Cemiyetin Merkezi umumî âzalığına ve Kâtibi Umumîliğine seçildi.

Binaenaleyh Osmanlı Hilâliahmer Cemiyetinin ikinci çalışma devresinde ilk Kâtibi Umumî olmak şerefi Bay Doktor Kilisli Rifata aiddir. O, bu şerefi hayatının sonuna kadar büyük bir kıskançlıkla muhafaza için didinmekten, çalışmaktan çekinmemiştir. O zaman Cemiyetin Merkezi umumîsi Tophanede, Yusuf İzzettin akaretinde mütevazi bir dairecikte idi. Doktor burada çalıştı ve çok fedakâr arkadaşlarıyla beraber Cemiyetin ününü, sanını her tarafa saldı. Pek az bir zamanda da bu gayretlerin, çalışmaların, didinmelerin semerelerinin iktifaf edildiğini görmek bahtiyarlığına nail oldu.

Bay Doktor Kilisli Rifatın bâriz vasfı; fedakârlık ve teşebbüs edeceği her hangi bir işe başlamadan evvel düşünmesi, tetkik etmesi ve bir kanaat hasıl etmesidir. Onu kanaatlarından döndürmenin imkânı yoktu. Çünkü Onun kanaatı bir tetkik ve bir tettebbu mahsulüdür. Kızılay Umumî Heyet içtimaları veyahut eski Merkezi umumî zabıtları tetkik edilecek olursa fikirlerini mantığın, kanaatın verdiği kuvvetle müdafaa ettiği görülür.

Fedakârlığına gelince: kendisini aramızdan ayıran hastalık merhumu senelerdenberi peşinde kıvrandırıyor. Lâkin Onun, aman vermez hastalığın pençesinde ve yatak içinde kıvranırken her hangi bir arkadaşının, bir hastanın veya müracaat eden yabancının gece yarısından sonra bile yatağından kalkıp imdadına koştuğu ve onun başından ayrılmadığı, hattâ hastalığını bile unuttuğu çok kere vakidir.

Kilisli Bay Rifat yalnız bir Doktor, fedakâr bir Kızılaycı değil, aynı zamanda memleketin irfan hayatına çok hizmet etmiş bir âlimdir. İstanbul'da iken Siyasal Bilgiler okulunda içtimâî muavenet ve sağlığı koruma derslerini üstüne aldı ve yetiştirdiği talebeler memleketin en uzak köşelerinde ondan aldıkları feyzi tatbik imkânını buldular. Asırlarca bakımsız kalmış vatanın her köşesinde sihhati koruma ve içtimâî yardım işlerindeki hareketin büyümesinde bu idare memurlarımızın Bay Doktor

Kilisli Rifattan aldıkları ilhamın tesirini kabul etmek insaflı bir hareket olur.

Merhum, talebelerinin çalışmalarını çok yakından tâkib eder, onlarla mektuplaşır, tatbikatta rastgelenen her hangi bir müşkili halle çalışır ve onlarla uzaktan, yakından âlâkasını kesmezdi.

Siyasal Bilgiler mecmuasındaki âlimane yazılmış makaleleri bize, irfanı, iktidarı, bilgisi hakkında bir fikir verebilir. Aşağıya koyduğumuz hâl tercümesinde göreceğiniz kitaplardan bazılarının isimlerini yazdık. Biz, bunları merhumun irfan hayatımıza ettiği hizmetlerin birer âbidesi telâkki eder ve muhterem âilesiyle çocuklarının dinmez acılarına samimiyetle iştirâk eyleriz.

Doktor Bay Rifat 1877 tarihinde Kilis'de doğmuştur. Babası Kilis eşrafından Emin Çelebi oğlu Ahmed Efendi idi. 17 yaşına kadar Kilis rüşdiyesinde okuduktan sonra, İstanbula gelerek askerî rüşdiyeye girdi ve oradan da Askerî Tıbbiye mektebine geçti. Doktorluk tahsili esnasında hayatını gazetecilik yaparak ve Evliya Çelebi Seyahatnamesini yazarak kazandı. Bu sırada babasının vefatı üzerine bütün âilesinin yükü omuzlarına çöktü. Bundan yılmayarak bir taraftan tahsiline devam ederken diğer taraftan annesine baktı ve iki kardeşini yetiştirdi.

1903 de mektepten çıktıktan sonra Musul petrolleri üzerinde tetkikat yapan bir heyetle birlikte giderek jeolojik tetkikatta bulundu. Bir müddet sonra beynelmilel bir heyet huzurunda imtihan edilerek karantine idaresine intisab etti. Karantinede millî mücadele senelerine kadar müfettiş oldu. Millî hükûmetin idaresi altında hudud ve sevhili sıhhiye umum müdüriyetine getirildi. Aynı zamanda Mülkiye Mektebinde içtimâî hıfzıssıhha müderrisliği yaparak bu mevzu üzerinde kıymetli bir kitab meydana getirdi. 1927 de hudud ve sevhili sıhhiye umum müdürlüğünden ayrıldı. 1933 de Şurayı Devlete âza intihab olundu ve vefatına kadar bu vazifeyi ifa etti.

Kendisi içtimâî hıfzıssıhha, tıp ve içtimaiyat üzerinde tetkiklerde bulunmuş ve bir çok eserlerle tercümeler vücuda getirmiştir. Eserleri arasında «Verem kabili şifadır», «Genç kalınız» ve «Gençlere tenasül terbiyesi» zikrolunabilir. Türkçülük sahasında da çok çalışmıştır. Son zamanlarda Fransızcadan Türkçeye bir tıp lûgati tercüme etmişti. Eser basılmakta bulunuyordu.

Eskişehir Merkezimizin Cümhuriyet Bayramındaki Faaliyeti

Eskişehir Merkezimiz, Cümhuriyet Bayramında Cemiyet binasını bayraklar ve elektriklerle süslemiş, Başkan tarafından bir söylev verdikten sonra, Ulusal ekonomi kurumiyle birleşmiş ve Cümuriyet meydana gidilmiştir. Meydana, üzerinde Cemiyetimiz hakkında vecizeler yazılı bir kumbara konmuş ve Merkezimizin hazırladığı timsal otomobili geçit resmine iştirâk etmiştir. Bu merasime aid bir fotoğrafı resim kısmımıza koyduk.

* * *

Kocaeli Merkezimizin Yerinde Bir Yardımı

Kocaeli Merkezimiz Cümhuriyet Bayramı münasebetiyle köylerdeki kimsesiz 131 çocuğu giydirmiş ve iki gün sıcak yemek vermek suretiyle sevindirmiştir.

Büyük bayram günü Kızılayın giydirdiği yavruların geçit resmine iştirâkiyle göğüsleri kabartan güzel manzaradan mütehasşis olan köylü ve şehirli binlerce halk (Yaşasın Kızılay) diye bağırmaktan kendilerini alamamışlar ve Cemiyetimize karşı alâka ve takdirlerini izhar etmişlerdir.

Yavruların, geçit resminden sonra bir arada çekilen fotoğraflarını resim kısmımıza koyuyoruz. Bu güzel ve yerinde hareketiyle halkımızı Cemiyetimize karşı ilgilendirmeye muvaffak olan Kocaeli Merkezimize teşekkürlerimizi arzederiz.

* * *

Ankara Merkezimizin Çalışmaları

Ankara Merkezimiz; Cümhuriyet Bayramı münasebetiyle Şefkat Yurdunda barman 34 erkek çocuğu iç çamaşırı, elbise, şapka ve ayakkabı vererek giydirmiştir. Ayrıca Ankara kız lisesi ve kız orta okulu idarelerinin ayırdığı 27 fakir talebeye de çamaşır, ayakkabı, şapka ve elbise vermiştir. Giydirilen talebeden bir kısmının fotoğrafını resim kısmımıza koyarken 60 talebeyi sevindiren Merkezimize şükranlarımızı arzederiz.

* * *

Ayancık Şubemizin Bir Yardımı

Ayancık kazasına bağlı Sakarbaşı köyünde, Edirne'de askerlik vazi-

fesini yapmakta olan, Hüseyin oğlu Cemalin evini basmış, hayvanatı telef ve eşyası tamamen harab olmuştur. Hakikaten yardıma muhtaç bir halde kalan bu âileye, Ayancıık Şubemiz 38 liralık ev eşyası ve giyecek, 15 liraya bir sağmal inek almış ve harçlık olarak verdiği bir kısım para ile tam almış liralık yardımda bulunmuştur. Şubemizin bu güzel hareketini takdirle kaydediyoruz.

İzmir Dispanserlerimiz

İzmir Merkezimize bağlı İkiçeşmelik, Kahramanlar ve Karşıyaka Dispanserlerine Eylûl ve Birinciteşrin 1936 aylarında müracaatla tedavi edilen hastaların sayısı :

Aylar	İkiçeşmelik	Kahramanlar	Karşıyaka	Yekûn
Eylûl	1 113	505	612	2 230
Birinciteşrin	1 010	258	475	1 753
Umumî yekûn	2 123	763	1 087	3 973

Cemiyetimizin Son İki Ay İçinde Yaptığı Yardımlar

	Lira
Çorlu Göçmenler hastanesine verilen tahsisat	2109
Gelibolu Göçmenler hastanesine verilen tahsisat	1400
Keşan Göçmenler hastanesine verilen tahsisat	3848
İlgaz'ın Çomra köyünde çıkan yangında evleri yanan 27 âileye yapılan yardım	
Genel Merkezimizin malûlin sevki, sun'î ayak imali gibi müteferrik yardımları	1056
	8918

Mecmuamızın gazdan korunma kısmı hakkında Genel Merkezimiz tarafından bilûmum Merkez ve Şubelerimize gönderilen tâmimi aynen aşağıya koyuyoruz :

Zamanımızın en büyük tehlikelerinden biri halinde beliren zehirli

gazların ehemmiyetini ve bunlardan korunma çarelerini Ulusumuza anlatmak ve öğretmek için 1936 senesi başında Mecmuamıza (Gazdan Korunma Kısım) ekleyerek neşriyata başladık.

Genel Kurmay Gazdan Korunma Mütchassısı Bay Dr. Nuri Refet Korur'un idare ettiğı bu kısım, şayanı dikkat yazıları dolayısıyla, halkımız tarafından lâyük olduğı alâka ile karşılandı.

Alınan mektuplar, halkımızın bu tehlikeyi anladığını ve gazdan korunmak için lâzımgelen bilgileri tehalükle öğrenmek istediğini gösteriyor. Bu, yerinde isteğe ve bir senelik neşriyattan aldığımız iyi neticelere dayanarak aynı yazılara önümüzdeki sene de devam edeceğiz.

Bu suretle gazdan korunma hakkında sorulacak suallere cevap verileceğı gibi, bu sahada yapılan en son yeniliklerden de bahsedilecek, müşküller herkesin anlayabileceğı bir dille halledilerek korunma çareleri anlatılacaktır.

Mecmuamız iki ayda bir çıkmaktadır. Senelik abonesi yalnız bir liradır ve peşin olarak alınır. Bu para (Ankara Kızılay Genel Merkezi) namına gönderilmelidir. Mecmualar doğruca abonelerin adresine yollanır.

Yüksek ve insanî gayeleri sizce de bilinen KIZILAYA ufak bir yardım teminine medar olmak üzere, Mecmuamıza abone kayıt etmek için lûtf ve himmetinizi esirgemiyeceğinden emin olduğumuzu saygılarımla bildiririm.

Gençlik Kızılay Kurumu

neşriyatını okuyunuz !

Müessif Bir Ölüm

Mecmuamızı tab'a başladığımız sırada Cemiyetimizin en eski âzasından ve en kıymetli hâdimlerinden olup, çok ilerlemiş yaşına rağmen, uzun zamandanberi İstanbul Mümessillliğimiz vazifesini ifa eden Dr. General Ali Çalımlı'nın 29 İkciteşrin Pazar günü vefat ettiğini teessürle öğrendik. Bu kayıptan dolayı gerek Cemiyet ve gerekse Mecmuamız namına merhumun âilesine en kalbî teessürlerimizi arzederiz.

*
* *

Meşrutiyetin ilânından sonra yeniden teessüs eden Kızılay Cemiyeti'nin müessislerinden olan ve bir çok defalar da Merkezi-umumî âzalıklarında yararlı hizmetler etmiş bulunan göz Mütahassısı Dr. General Esad da hayata göz yumdu.

Gelecek sayımızda bu değerli şahsiyetler hakkındaki duygularımızı ve fotoğraflarını okuyucularımıza arzedeceğiz.

*
* *

30 İkciteşrin 1936 günü, Merhum Dr. General Ali Çalımlı'nın Paşabahçedeki mezarı başında Bay Haydar Kermen'in irad ettiği şöylev:

Cemiyetimiz bir ay evvel müessislerinden ve senelerdenberi Merkezi Umumî âzalığında bulunmuş olan Dr. General Esadı ve ondan bir müddet evvel de yine müessislerinden ve uzun seneler Merkezi umumi ile İdare hey'eti âzalığında bulunmuş olan Dr. Kilisli Rifat'ı kaybetti.

İsimleri Kızılay vakayinamesiyle tarihini tezyin eden bu iki âziz şahsiyetin henüz matemini taşıdığımız şu sırada ne hazin tecellidir ki yine Cemiyetimizin erkânı mühimmesinden İstanbul Mümessili Dr. General Ali Çalımlı'nın vefatıyla bugün yeniden müteallim ve mâtem içindeyiz.

Son bir iki ay içinde birbirini tâkibeden bu üç ölümün Kızılay âilesinde açtığı boşluk mühim ve pek elimdir.

Dr. General Ali ; fazlû irfaniyle, ahlâkının metanetiyle, nezâketi tab'ı ile umumun hürmetini kazanmış bir mürşid idi. Onun, hakiki bir hürmetle her zaman elini öperken, uzattığı bu elden mütevellid memnuniyeti gözleri ile dudaklarında uçuşan tebessümlerinden anlaşılır ve bizi de derin bir haz ve sürur içinde bırakırdı.

Heyhat.. artık bu şereften, bu zevkîruhîden ebediyyen mahrumuz. Yarın buraya, bu mezarın başına Generalin ismini taşıyan bir taş dikilecektir. Biz ise Onun şahsiyeti manevîyesini sıcak bir sevgi ve saygı ile kalblerimizde, ruhlarımızda taşıyacağız ve namını hayır ile ancağız.

Ne mutlu sana.. Gıpta sana... Hürmet sana.. Bin busei vedâ sana. Ey kalblerimizde yaşayan âziz ölü..

*Kızılaya yapacağınız
yardımın az veya çokluğuna
bakılmaz.*

Gençlik Kızılayı Haberleri

Uluslararası Kızılhaç Birliğinin Türkiye Gençlik Kızılayı Hakkında Bir Yazısı

Gençlik Kızılayı neşriyatının ilk sayısı olan (Yıllık) taki (Türkiye Gençlik Kızılay Kurumu) başlıklı makale, Uluslararası Kızılhaç Birliğinde büyük bir alâka uyandırmış ve Birliğin Birinciteşrin tarihli (Bulletin) ninde aynen neşredilmiştir.

Gençlik Kızılayının ülküsünü, bu teşkilâtın dünyada nasıl doğduğunu, nizamnamesini, şube ve kollarındaki âza adedini ve şimdiye kadar başardığı ve başaracağı işleri anlatan bu makaleyi Kızılhaç Cemiyetlerine bir örnek olarak gösteren Uluslararası Kızılhaç Birliği; aynı yazıyı bütün Milli Kızılhaç Cemiyetlerine göndererek kendi mecmualarında neşretmelerini isteyecektir.

*
* *

Merkez Heyeti

Gençlik Kızılay Kurumu tâlimatnamesine tevfi kan her sene yeniden intihab edilmesi lâzımgelen merkez heyetine bu sene de aynen geçen seneki âzalar seçilmişlerdir. İkinciteşrin içinde toplanan Heyet; Başkanlığa Tekirdağı Mebusu Bay Cemil Uybadını, Asbaşkanlığa Bay Ali Haydar Taneri ve umumi kâtipliğe de Bay Fazlı Tong'u seçmiştir.

*
* *

İlâç Çantaları

Gençlik Kızılay Kurumu tarafından ısmarlanan ilâç çantalarının imali tamamen bitmiştir. Bir mekteb veya köyün ilâç ihtiyacını karşılayabilmek düşüncesiyle yaptırılan bu çantaların içine ilâçla-

rın ne suretle kullanılacağını gösteren bir de broşür konmuştur. Bu cantalar yakında Kuruma bağlı mekteblere gönderilecektir.

* *

Kol ve Şubeler için ısmarlanan mühürler

Gençlik Kızılay kol ve şubeleri için sipariş edilen mühürler gelmiş ve teşkilâta gönderilmeğe başlanmıştır.

Gençlik Kızılay Kurumu
neşriyatından YILLIK ve
Broşürleri okuyunuz.

Kızılay Haftası Konferansları

*Eminönü Şubemiz Uyelerinden Bay Dr. Şükrü Hazım Tinerin
4 - 6 - 1936 tarihinde İstanbul Radyosunda verdiği söylev*

Aziz Yurddaşlarım :

Bugün Kızılay haftasının dördüncü günündeyiz. Bu bir hafta içinde her akşam Radyoda Kızılayı anmayı, Kızılayın muhtelif sahalarda yaptıklarından, birer parça bahsetmeyi eminim ki çok görmezsiniz.

Esasen Kızılayın ifade ettiği fikir, inleten ızdırabın duygulu vicdanlarda yarattığı aksülamelden doğdu ve tam 73 senedir bütün gü-rültülere kulaklarını tıkayarak her zaman ve her yerde ızdıraba koştu. Aç, mühtaç, yaralı ve hastalara kurtarıcı elini uzatan bir insaniyet sembolü oldu.

Kızılayı nasıl anmayalım ki. O ; yalnız harb zamanının bir yardımcı olarak kalmıyor. Sulh zamanında da nerede bir ızdırab, nerede bir felâket duysa ; nerede yardıma mühtaç felâketzedeler gurubu haber verilse derhal ve ilk vasıta ile oraya koşuyor. Yaralanan, sıkıntı ve ızdırab çeken insanlara bütün yurddaşların yol-ladığı manevî bir şefkat ve teselli vasıtası olarak sükûn ve şifa dağıtmaya çalışıyor. Onun içindir ki ne vakit millî vicdanı ürper-ten bir şeamet haberi duyulsa, hemen herkes Kızılayı düşünüyor, yardıma koşmuştur diye biraz rahatlamak istiyor. Az zaman içinde Kızılayın gönüllerde ve ruhlarda yarattığı bu emniyet o kadar büyüktür.

Kızılay her sene memleket içinde kendisine düşen yardımlara koşmaktan geri kalmamaktadır. Bakınız ; Küsûrları aşıyorum..

924 Senesinde 648 300 Lira

925 " 189 062 Lira

926	Senesinin ilk yarısında	41 759	Lira
926/927	"	100 495	"
927/928	"	157 811	"
928/929	"	838 703	"
929/930	"	128 748	"
930/931	"	333 395	"

KIZILAY MECMUASI

331/332	"	149 506	"
932/933	"	101 109	"
933/934	"	131 573	"
934/935	"	139 337	"

1935 senesi Temmuzundan 1936 senesi Nisan sonuna kadar 22,270 lira vererek yardımda bulunmuştur.

Bir yeri su bassa, bir yerde yangın felâketi olsa, yer sarsılrsa derhal koşuyor. Meselâ 1934 senesinde su baskınına uğrayanlara yardım olarak 20,153 lira 14 kuruş ve yangınlar için de 6,383 lira sarfetmiştir.

Yurdda açılan sıhhi mücadelelere bütün kudreti ile yardım ediyor. Sıtma, Trahom, Verem ve Kanser mücadelelerine iştirak eden O. Göçmenlere, Hastahanelere, Dispanserlere yetişen O. Geçim darlığına uğrayanlara ve fakirlere elini uzatan yine O dur. Verem mücadele Cemiyetine bir sene içinde 34.337 lira 21 kuruş, yalnız İstanbulda Verem mücadelesi için 3974 lira 44 kuruş; Adana Verem Dispanserine de 2,000 lira vermiştir. 929 senesinden beri aç ve gıdasız kalan çocuklara bütçesinin müsaade ettiği imkân nisbetinde yardıma koşmuş ve bunun için 54,199 lira 85 kuruş sarfetmiştir.

Kızılay 1925 Şubatında İstanbulda açtığı Hasta bakıcılık okulu ile memleketin büyük bir ihtiyacını karşılamaya başlamıştı. O sayede 11 sene içinde yurdumuzun her yerine kültürlü ve yetişmiş hasta bakıcılar dağıtmaya muvaffak oldu. Hem bir çok genç kızlara yeni bir iş sahası açtı, hem de hastahanelerimizin esaslı bir boşluğunu doldurmaya çalıştı. Bunun memleket için ne derece hayırlı bir iş olduğunu tafsile bilmem lazım var mı? Kim bilmez ki; hastanelerin muntazam çalışabilmesi hekimi gibi hasta bakıcısının da kudret ve ehliyetine bağlıdır.

Kızılay şimdiye kadar yaptığı hizmetlere ilâveten şimdi yeni ve çok önemli bir işe daha hazırlandı ki o da ziyaretçi himşireler yetiştirmektir. Bir hekim sanatı ile içimizi sızlatan ne elim bilgisizlik tezahürlerine şahit oluyoruz. Yanlış bilgi, fena alışkanlık ve zararlı bazı görenekler yüzünden kaybettiklerimizi bütün teferuatı ile bilseniz içiniz burkulurdu. Kaç defa gördük ki; bir ân evvel geçirsinde kurtulsun diye sağlam çocuğunu meselâ kızamuklunun evine götüren ve hasta ile temas ettiren ebeveyn daha halâ var. Ufak sağlık tedbirleri ile bir çok iyilikler yapmak kabil iken bilgisizlik ve yoksuzluk çok defa bunlara manî oluyor. Parasızlığı sebeble hekim gatiremiyen fakirin evine uğrayacak ve orada bile yapılması mümkün bazı tedbirleri onlara yaparak öğre-

tecek bir ziyaretçi hemşire bu memleketin büyük dertlerinden birinde savaşa atılmış ümit verici bir kuvvet demektir. Bu hemşireler gittikleri yerlere bilginin feyzini, şefkatin sıcak ve okşayan ruhunu götürecek, memlekette fena göreneklere, zararlı bilgiçliklere son vermeye çalışacaktır. Böyle münevverleri yetiştirmek milli bir borç, vatansel bir bir ödevdir. Kızılay yakında bu maksatla yetiştireceği hasta bakıcıları ile bu hayırlı ve uğurlu yola da girecektir.

Bundan başka yetimler, şehit ve göçmen âilelerine iş bulmak için kurduğu san'at evinde çalışıyor. Hem onları sanat sahibi ediyor, hem hazırlattığı çok güzel el işleri ile sergilerde yerli ve yabancı her kesin takdirini, teveccühünü kazanıyor. 10 senede bu uğurda sarfettiği para 20 000 liradan fazladır.

Bir taraftan atının tehditlerle dolu harplerine karşı yardım çarelerini hazırlarken diğer yandan bütün bu işlerin muvaffakiyetle başarılabilmesi hiç şüphe yok ki paraya bağlıdır.

Büyük komşumuz Rusya Kızılhaçının dört buçuk milyon âzası var. 1933 te Bütçesi 160 milyon ruble idi. Japonya'da gençler hariç olmak üzere diğer âzanın yekûnu iki milyon yedi yüz bindir. Kanada da Kızılhaçın yalnız gençlik teşkilâtının âzası 290 462 dir. Bu teşekkül 10 734 sakat ve malûl çocuğa yardım etmiştir. Hattâ hususî hastahaneleri de vardır. 1933 te Kızılhaç komitesine 15 485 dolar göndererek yardımda bulundular. Bunları şöylece bir misâl olsun diye aldım.

Bizde de Kızılayın bütçesi nekadar genişler, bilhassa nekadar çok yurddaşı öz üyesi olarak sinesinde toplarsa o kadar çok ve geniş hizmet görebilir.

Kızılay insanlık tarihinde bir yükselme merhalesi, medeni ve kültürel yükselişin bir ifadesidir.

Kızılay, cemiyet içinde yardımın en temiz bir vasıtasıdır. Çünkü orası ne yardım edenleri mağrur; ne de yardım görenleri mahcub eder. Teberrûda bulunanlar bir insanlık vazifesi yapmış olmanın yüksek zevkini tadarlar. Yardım görenler bütün bir milletin kendilerine elini uzatmış, onları sıkıntı günlerinde hatırlamış olduğunu görerek sevinir, teselli bulurlar. Onun içindirki Kızılay insanları birbirine daha sıkı bağliyan bir bağ, elem ve kedere ortak olan bir kara gün dostudur. Kızılay; cemiyet hesabına düşünen hazırlanan ve hazırlayan bir kurumdur.

Yekdiğerinin iztirabına lâkayıt kalan cemiyetin bünyesine sağlamdır denemez. Kızılay yüksek kültürün ve temiz duyguların bir

eseridir. Sefalet ve ızdırab çekenleri sevindiren, onları teselli ve takviyeye çalışan bir müessesedir.

Muhterem dinleyicilerim Kızılaya Üye olunuz. O, cemiyetin rûştünü ifade ediyor.

* * *

6 - 6 - 936 tarihinde Balıkesirde verilen konferanslar

Necatibey lisesinden Salihin Söylevi :

Sayın Yurtdaşlarım !

Bugün Yurdumuz için en önemli ve insânî duygulara dayanan bir Kurumun, "Kızılayın „ ellidokuz yıldanberi yaptığı ödevlerin büyüklüğü ile kıvanç duymaktayız. Bu kıvancın verdiği heyecanla size birkaç söz söylemek isterim.

Yurddaşlarım !

Kızılay felâketin ve onun timsali olan kara bulutların arkasından (Ben buradayım!) diye bağırان en müşfik bir edanın tebessümüne benzer. Bütün yaralar onun temiz sargıları ile sarılır, bütün inilti ler hiçkırıklar onun müşfik anne sadası ile susturulur. Bir kasırga gibi durmadan esen felâket fırtınası Kızılayın himayekâr sinesinden ileri aşamaz.

Kızılay ! İsmi bile insana heyecan veriyor. Sen kızılıkların alevlerin, kanların üzerinde doğan en parlak Aysın. Sen ışıklarını güneşten daha parlak ve daha ulvî olan Türk varlığının kaynayan samimiyetinden alıyorsun.

Arkadaşlar !

Harb, Zelzele ve yoksulluk gibi birer kelimedden ibaret olan bu felâketlerin ne demek olduğunu elbette şöyle bir düşünmüşsünüzdür.

Harb, vahşi iskelet çehresile karşımda sırtırken, zelzele, canavarca bütün bir medeniyeti temelinden yıkmak için sarsmağa uğraşırken, yoksulluk, sararmış çehrelerdeki iniltiyi semaya yükseltirken, insan durmadan dönen ve baş döndüren şu dünyada kendini pek zavallı buluyor. Zavallılığına ağlamamak için daima dudaklarını ısıtıyor.

Hayır arkadaşlar! Daimî bir mücadele olan şu hayat sahnesinde hangi rolde olursak olalım. Oynayacağımız rolleri korkmadan oy-

KIZILAY MECMUASI

nayalım ve baş döndürücü kâinatın bir zavallı iniltisi olarak yaşamıyalım.

Herşeyi evvelden düşünerek tedbir alalım. Sosyal yardım işlerinde en ileri gitmiş olan ve her türlü teçhizatıyla felâketlere karşı müdafaa vaziyetinde bulunan göz bebeğimiz Kızılaya elimizden geldiği kadar yardım edelim.

Ancak bu suretle saymakla bitmiyen bin bir çeşit âfet ve felâketi önlemiş olarak müsterih ve huzurla istikbalimizi emin görebiliriz.

Yuddaş !

İstikbal ve hayatından emin olduğun gün saadete kavuşmuş olacaksın. Senin bu saadetini temin etmek için çalışan (Kızılay)dır. O senin için nasıl çalışıyorsa sen de ona varlığıyla yardım etmeği en büyük ve insani bir borç bil !.

* * *

Vahdet Başaranın Söylevi

Sayın Yurtdaş !

Sen, elli dokuz yıl evvel bu kutlu Kurumun temelini, hayırseven ellerinle ilk attığın gün onu yaşatmağa and içmiştin. Kadın erkek, genç ihtiyar, hepimizin kalbi bugün de onunla çarpıyor. Kızılay Haftasını içten gelen en mutlu coşkunlukla açıyoruz.

Kızılay !

Onun başardığı büyük işleri anlatmak için zaman lâzım. Bunları hepimiz biliyoruz. Yoksul günlerinde Onu yanında her şeyile senin olarak bulursun. İztirab, gözünde bir yığın ateş kesildiği gün, seni teselli için koşacak Odur.

Yurddaş !

59 Yıldır güzel Yurdumuzun her bucağında Kızılayın beyaz bayrakları dalgalanıyor. Yurddaşlarımız dert görmesin, Yurdumuz her zaman güçlü, her zaman bayındır, her zaman sevinç içinde kalsın diye binlerce Yurddaşımız durmadan, dinlenmeden çalışıyor, yardıma koşuyor.

Güçlü Türkün güçlü Kurumu, Türk gibi iyilik seven Kızılay.

Bayrağın beyazı Türkün erdemini, Kızılayı ateşden ülküsünü gösteriyor. Onun insanlığa dağıttığı nur, Atatürk gençliğinin alnında parlıyor. Ne mutlu Türküm diyene !

O, bütün kuvvetini Türkün iyilik sever, kuvvetli kollarından onun büyük insanlık duygularıyla, şefkatle, merhametle, çırpınan temiz kalbinden alıyor. Kızılay ağlayan yetimlerin göz yaşlarını siler. Kimsesiz dulların, bedbaht anaların acılarına ortak olur. Nerede bir yangın, nerede bir sarsıntı, nerede bir sel taşması, nerede kıtlık olursa O, oradadır. Açları doyurur, çıplakları giydirebilir, düşkünleri kaldırır, Onun her gülüşü bin yaranın acısını unutturur.

Yurdunun en ıssız yerlerinde bile binlerce yalvarışa Onun tatlı sesi ses verir. Savaşlarda yurd için al kanlara boyanan kahraman ağabeylerimizin, yiğit erlerimizin yaralarını O sarar, ona derman sunar, onu bağrına O basar. Kızılayın ocağı, barışta, savaşta insanlık için yanar.

Ey benim gibi duyan, benim gibi düşünen, kalbi aynı heyecanla çarpan arkadaş !

Kızılay senin babana, kardeşlerine, bütün yurtdaşlarına yıllardan beri durmadan, dinlenmeden derman ve teselli sunuyor. O, bu güne kadar sayısız düşkünlerin elinden tuttu. Nice kimsesiz onun sıcak kucagında can buldu. Sayısız göçmenler, zelzele, selbaskını ve yangın yoksulları Onun beyaz bayrağının gölgesinde barındı.

Atatürk (Kızılay âza adedinin memleketin rûştü içtimaisiyle mütenasib bir dereceye varmasını ve bütün Milletin bu tenesübü temin etmesini temennî ederim) diyor. Biz de bugün yüce Önderin bu emrini yerine getirmek için toplandık. Onun yardımına koşmak, Kızılay kurumunun sosyal erkinliğiyle bir amaca götürmek en büyük dileğimizdir.

Sayın Bahkesirliler :

Yurduzda ağlayanları, inleyenleri, açları, düşkünleri görmek istemezsiniz Kızılaya yardım edin.

Ayda yılda vereceğin beş on kuruş Ulus için yenilmez bir kuvvet, büyük bir varlıktır. Dünyanın bütün medenî milletleri Kızılayı yaşatmak için elinden gelen her fedakârlığı yapıyor.

Kızılay bizimdir ve bizim için çalışıyor. Yarın Ona el uzatırsak hepimizi bağrına basacaktır. **Kızılaya âza olmak en büyük millî ve medenî vazifemizdir.**

KIZILHAÇ HABERLERİ

Köy Hıfzıssıhhası Propağandası

— Baştarafı 150 inci sayımızdadır —

Ziyaretçi Hastabakıcı Hemşireler

Bundan evvel izah ettiğimiz beş fasıldaki tavsiyelerin yapılması için lâzım olan şey, ancak hüsnü niyet ve muannid bir fikri takipten ibaret idi. Bunun için icabeden masraf, para fedakârlıkları hiç mesabesinde olup buraya kadar herköy bu köy hıfzıssıhhası programını takip edebilir.

Bu defa temas edeceğimiz işin hakikat sahasına çıkarılması para ve masraf işi olduğundan, bunun tamamen Kızılhaç teşkilâtına yükletilmesine imkân yoktur.

Gençliğin günlük ameli hıfzıssıhha işine nasıl sevkedilebileceklerini göreceğiz. Bilhassa bu hususta sarfedilecek gayret orta yaşlılar için nihayet derecede güçtür. Çünkü onların âdetleri ve fikirleri şimdiye kadar bildiklerine muhkem surette saplanmıştır. Mahaza bazı para fedakârlıklarını ve şahsî gayretleri icabettiren işlere imale için onları iknaa çalışmalıdır. Kuyuları doldurmak veya yeniden ördürmek, bevilhanelerin taaffününü izale etmek nahiye hıfzıssıhha işlerine ait teşkilâtı ve vergileri arttırmaya razı etmek lâzımdır.

Bütün bu garip olduğu kadar sıkıntılı işler, doktorun nezareti altında çalışan hastabakıcı hemşirelere veya kadın ve erkek nasihatçı muavinlerin uhdesine düşer. Bazı memleketlerde hastabakıcı hemşireler, hastalara, mecruhlara ihtiyarlara, gebe kadınlara, lohusa kadınlara, çocuklara bakmak ve onları tedavi etmek için âile harimlerine sokulduklarından, onlar için ailelerin itimadını kazanmak kolaydır. Hatta müdahalesi için şu şekilde şahsî sebepler de bulabilir: (— Muallime bana kızınızdan bahsetti. Pek güzel neşvünema bulan yavrunuzu görmeğe geldim. Bunun için ne gibi usullere tevessül ediyorsunuz?). [- Biraz evvel

komşunuzda idim. Sizi de ziyaret etmeği gönlüm istedi.) (- Amca-zadenizi tanırım. Size çok selâmları var . . . Ve saire . .)

İlk ziyarette hasta bakıcı hemşire ihtiyatkâr, lâkayt kalmalı ve her türlü tenkidlerden içtinab eylemeli ve derhal yapılması iktiza eden bir hal yok ise her hangi bir nasihate kalkışmamalıdır. Yavaş yavaş ve zamanla nüfuz ve kudretini ilka eylemelidir.

İspanya bahriyesi umumî doktoru Mösyö Summers (Cavada köy hıfzısıhhası) hakkındaki yazısında şunları anlatmaktadır:

“Singapor arazisi dahilinde nahiye mıntakalarında Kızılbaç hastabakıcı hemşiresi sıfatıyla Miss Simmonds'ın (büyük ve küçük, çok yüksek ölüm vakalarına sebebiyet veren beledi marazlar, müstezli hastalıklar, trahoma, verem, her nevi ihtilâatı maraziye, cüzam, cehalet, kötü ve eski an'anelere karşı) açtığı şiddetli cidal neticesinde bu köylerde hastalıklardan tahaffuz ve hıfzısıhha kaidelerine riayetle nelere muvaffak olunacağına şahid olmuştur.

Miss Simmonds, faaliyet sahasında altı senelik bir cidalden sonra yeni doğan 1000 çocuktan ölenlerin 262 adedini 172 ye kadar tenzile muvaffak olmuştur. „ Şayet (Nouvelle - Zélande) sekenesi arasında insan ve çocuk vefiyatında en az vukuât vermek suretiyle bir rekor kazandı ise, bunun yegâne sebebi, hastabakıcı hemşireler adedinin 300 nüfusa bir tane isabet edecek derecede çoğalmasındır.

Cavada halk hıfzısıhhası tedrisatına çok ehemmiyetli bir mevki verilmektedir. Kadın ve erkek hastabakıcılar sağlık konferansları vermektedirler. Halk toplanıp bu hatipleri dinlemekte ise de alâkaları çabukça zail olmakta idi. Daha sonraları bir kısım âileleri bir araya toplayıp hususî şekilde izahat vermek usulü tatbik edildi. Fakat açık havada çocuklar ve ehli hayvanlar tarafından ika edilen bin bir hadiselerle ihlâl ediliyordu. Mahaza komşuların muvacehesinde, bir çok kimseler çok şahsi ve mahrem dertlerini açıkca anlatamıyorlardı. Nihayet çok fazla zaman kaybedilmesini icab ettirmekle beraber kat'i neticeler istihsaline yardım eden bir nevi ayrı ayrı ziyaret usulü kabul edildi. Hastabakıcı bir bir arkası her eve giriyordu.

Herkesce bilinen bazı eşya ile tarifat yapıldı. Resimlerle gösterilen böcek ve mikrolların, mikroplarla alındığını ve hakikatta bu hüveynatın gözle görülmesi kabil olmadığını anlatmak için, meselâ su dolu bir bardağa sokulan bir kurşun kaleminin su içindeki iriliği sebebi izah edildi. Bu umumî malûmattan sonra tatbikata

geçilerek husule getirilen samimî bir hava içinde evin babasının annesinin veya bir çocuğunun sıhhat ve âfiyet vaziyeti hakkında imalar yapılır ve evin ve ahırın temizlikleri hakkında şu veya bu tarzda fikirler verilir.

Bu işler için yetiştirilecek gönüllülere iki sene müddetle ders verilir. Bu derslerde namzet, bazan ziyaretçi hastabakıcı ve bazan da münekkit dinleyici rollerini yapar.

Bu suretle bir ziyaretçinin yalnız lâzım olan şeyleri bilmesi değil, bildiklerini de ikna edici bir şekilde öğretmek kabiliyetinde olmasına ehemmiyet verilir.

(Arkası gelecek sayımızdadır)

*Kızılaya âza olmak
insanlık ve medenîlik
icabıdır.*

(Tokyo) da Toplanan Uluslararası (Kızılhaç
ve Ay) Konferansı Kararlarından

(Baş tarafı 150 inci sayımızdadır)

XXXIV maddeden mabât

II — Sedye askıları :

(1928 Lâhey Konferansında kabul edilmiştir.)

III — Harb pansman paketi :

(1928 Lâhey Konferansında kabul edilmiştir.)

IV — Hüviyet plâkası :

1928 Lâhey konferansında kabul ve 1936 Brüksel konferansında tâdil edilmiştir. 1933 Birinciteşrin ayında Uluslararası sıhhi malzeme standardizasyon komisyonunun 8 inci içtimasında tashih ve ikmal edilmiştir.

A) Kararlar :

Hüviyet plâkaları kuvvetli bir ateşe, kimyevi tesirata ve bil-hassa bir cesedin çürümesinden mütevellid tesirata mukavemet edebilecek sağlam bir maddeden yapılmış olmalıdır.

Tercih edilecek şekli (40/50 mm) beyzidir. Bir küçük mihver etrafında ve bükülmeye müsait bir maden vasıtasıyla iki muvazi kısma ayrılabilir. Şekilde olmalıdır.

Asılıp takılmaya yarayacak olan bir nısfının yukarı kısmında iki ve aşağı kısmında da bir delik bulunacaktır. Plâkayı asmaya yarayacak madde de aynı mukavemette olmalıdır.

Plâkanın her iki tarafına yazılacak yazı aynı şekilde olacak ve harfler içeri doğru mahkûk bulunacaktır. Yazılar aşağıdaki malûmatı havi olacaktır. Bir yüzündeki sahibinin hüviyet unsurları :

a) Familya ismi,

b) İlk küçük isim ve diğer küçük isimlerin ilk harfleri.

c) Dini (muhtasar şekilde)

Diğer yüzünde askerlik hüviyeti unsurları :

a) Kayıt numarası.

b) Askere alındığı veya ikamet ettiği veya doğduğu yer.

Düşman askeri cesedi üzerinden çıkarılan böyle bir plâka, muhtelif ordularda mecruh ve askerlerin vaziyetlerini isbata mahsus olarak 1929 senesi 27 Temmuzunda (Gêneve) de yapılan mukavelenamenin düördüncü maddesinde zikredilen (Büro) ya nakledecektir.

B) Tavsiyeler :

a) Plâka için pas tutmaz çelik.

b) Plâkayı asmaya mahsus zincir için de 0,85 mm. kalınlığında aynı maden tavsiye edilir.

V — Ön tıbbî fişi.

(1928 de Lâheyde kabul edilmiştir.)

VI — Hastaneye kabul fişi.

(1928 de Lâheyde kabul edilmiştir.)

VII — Hastaneden ihraç fişi.

(1928 de Lâheyde kabul edilmiştir.)

VIII — Harp yaralılarına mufassal isim verilmesi.

(1928 de Lâheyde kabul edilmiştir.)

IX — Oturacak hastalara mahsus sedye.

(1928 de Lâheyde kabul edilmiştir.)

X — Hüviyet işaretleri.

1 — Bitaraflığa mahsus bazubend (1929 Gêneve mukavelesinin 21 inci maddesinde kabul edilmiştir.)

2) Hüviyet kartları.

(1930 da Brükselde kabul edilmiştir)

XI — Tekerlekler üzerinde cihazı bulunan, istandardize edilmiş harb sedyeleri (1930 da Brükselde kabul edilmiştir.)

XII — Hem ameliyat manası ve hem de yatak olarak kullanılmağa salih, istandardize edilmiş harb sedyelerinin kabulü.

(1930 Brükselde kabul edilmiştir.)

XIII — Tayyare için istandardize edilmiş harb sedyelerinin kabulü.

(1930 Brüksel konferansının 212 inci sahifesindeki mülâhazat)

XIV — Sıhî araba.

(1930 da Brükselde kabul edilmiştir.)

XV — İski ve kızak sedyelerinin kabulü.

(1930 da Brükselde kabul edilmiştir.)

XVI -- Havaî hat ile (Téléphérique) mecruh nakil.

Dağlık arazide havaî hatla mecruh nakli çok şayanı ehemmiyettir. Bunda sürat, istirahat ve yardımcıdan iktisat itibarile ve hatta en ağır yaralıları nakil için bile faide vardır. Havaî hat olmaksızın bazı arazide tam vaktinde yaralı nakli hemen gayri kabil-dir.

Komisyonun fikrince havaî hat için istandardizasyona lüzum olmamakla beraber aşağıdaki noktaların nazarı dikkate alınması lâzımdır:

1 — Yaralıyı veya hastayı uçurum korkusundan mahfuz bırakmak için, yüzünü örtmelidir.

2 — Askerî havaî hatlarda gerek sabit ve gerek müteharrik tesisat için şartlar o suretle nazarı dikkate alınmalıdır ki; sepetlerde hiç olmazsa istandardize edilmiş sedyeler içinde bir hasta yattığı halde nakledilebilsin. Diğer taraftan hiç olmazsa beş sepette birinin hasta nakline tahsisi kabil olmalıdır.

3 — Sivil havaî hat inhisarlarına gelince: askerî bir ehemmiyeti haiz mahallerde bu inhisarlar, ancak aşağıdaki şartlar dahilinde bahşedilmelidir.

a) İçerisine istandardize edilmiş bir sedye derununda olmak şartıyla bir tek hastanın yatırılabilceği şekilde bir kabinenin inşa ettirilmesi.

b) Sepetler açık bir tehlikeyi icap ettirmeyecek bir tarzda istandardize edilmiş bir sedye derununda bir yaralıyı nakle müsait surette imal ettirilmelidir.

Kendilerine havaî hat imtiyazı evvelce bahşedilmiş olanlar için de icabında alâkadar makamatça kendilerine hususî bir tazminat verilmek üzere, bu inşaatları yukarıda (a) ve (b) fıkralarında zikredilen şartlar dahilinde tâdil edilmelidir.

(Arkası gelecek sayımızda)

Başka Memleketlerdeki Kızılhaç Cemiyetleri ve Bunlara Bağlı Kızılhaç Kurumları Nasıl Çalışıyorlar ?

— Baş tarafı 150 inci sayımızdadır —

Yugoslavya : Yugoslavya'da Kızılhaç Cemiyeti âzası iki sene zarfında bir misli artmıştır. 1933 de 66,333 âzaya malik bulunan bu Cemiyet, 1935 tarihinde 2330 komiteye bağlı 165,349 âza kaydetmiştir.

Yugoslavyada sağlığı koruma işlerine riayet edilir ve ilk tedavi işlerine ehemmiyet verilir. İtfaiye efradı, belediye muhafızları ve Sokollar, yukarıda zikredilen hususlara yardım için hazırlanmıştır.

Yugoslavya Kızılhaçının bu gün en fazla ehemmiyet verdiği iş, tayyare hücumlarına karşı sivil ahaliyi koruma ve gazla mücadele heyetleri hazırlamaktır. Bu Cemiyet " Viyniatehka „ da bir müessese vücuda getirmiş olup orada 300 - 600 hastayı tedavi ettirmektedir.

Bunlardan başka 30 tane tâtil kampı vücuda getirerek nahif ve zaif çocukları beslemekte ve tedavi eylemektedir. Diğer müesseselere aid olan onbeş kamp için de tahsisat vermektedir. Ayrıca yetmiş kişilik bir yetimhaneye de bakmaktadır.

Cemiyet, Yugoslavyaya mahsus olan ve bilcümle nahiyelerde Zatrugas namiyle tanılan sıhhi kooperatif teşkilâtına lüzumu olan doktor ve hastabakıcıları temin eylemeği üstüne almıştır.

Yugoslavya Kızılhaç Cemiyeti memleketin her hangi bir tarafında vukua gelen âfetlerden muztarib olanlara dört sene zarfında 7,500,000 dinar sarfederek bu felâketzedelerin ihtiyaçlarını temine muvaffak olmuştur. Memleket hudutları haricinde vukua gelen âfetler için de 8,000,000 dinar sarfettiğini göz önüne getirecek olursak, bu Cemiyetin çalışmaları ve fedakârlığı hakkında bir fikir edinmiş oluruz.

Cemiyetin mühim meşgalelerinden biri Samariten teşkilâtı, erkek ve kadın hastabakıcıları, sıhhiye memurları ve yardımcı teşkilâttır. Bu husus için Samaritenlere altı haftalık kurslar açılmıştır. 1935 senesinde 2285 kişi bu kurslara devam etmiştir. Erkek ve kadın hastabakıcılara gelince : Bunlar üç aylık bir kursa tâbidirler. Buraya devam ederek çıkanların sayısı 2610 dur. Bunların çoğu sıhhi mazeretleri dolayısıyla askerî hizmetleri yapamayacaklarından dolayı orduya kabul edilmeyen gençler ve kadınlardan mürekkeptir. Ayrıca Belgrad

da bir hasta bakıcı mektebi vardır. Burada tahsil müddeti üç senedir. Halen 66 talebesi vardır. Şimdiye kadar bu mektepten 215 kişi şahadetname almıştır.

Yugoslavya Kızılhaç cemiyetinin anbarlarındaki sıhhi malzeme 23 hastane içinde 2000 yatağın ihtiyaçlarını her türlü levazımile temine kâfi ve hazırdır. Bu hastanelerin en kısa bir zamanda açılabilmesi için lâzım gelen tedbirler alınmıştır.

Yugoslavya Gençlik Kızılhaç teşkilâtına gelince :

Bu hususa dair bültenimizin son Şubat ayında çıkan nüshasında lâzımgelen tafsilat verildiği için burada tekrar bahsi fazla addediyorum. Yalnız, o makaleye ilâve edecek bir nokta varsa, bu memleketin gençleri tarafından vücuda getirilen işlerin beni bugün de daha fazla mütehassis etmiş olmasile ifadeyi hâl edebilmemdir.

Majeste Kraliçesinin huzurlarına kabul şerefine nail olduğum vakit, bu büyük ve fedakâr kadının bana söylediği şu sözler, memnuniyet ve mahzuziyetimi son dereceye vardırmıştır. Majeste Kraliçe buyurdularki: " Ben yalnız memleketime değil, bütün dünyadaki gençlik teşkilâtına da alâkadarım. „

İtalya Kızılhaç Cemiyeti: Bu memleket Kızılhaç cemiyetinin bâriz vasıflarından biri, veremi yok etmek için " Milli vereme karşı mücadele cemiyeti „ ile müştereken çalışmasıdır.

Sardenyede 100 - 300 yataklı asrî ve fennî müteaddid sanatoryumları vardır. Bunlardan maada çocuklara mahsus müteaddid prevantoryumları vardır. Zaif ve nahif çocuklar için açık havada yatacak daimî kamp teşkilâtı ile meşgul olmak dahi bu cemiyetin bâriz vasıfları arasında büyük bir yer bulmaktadır.

İtalya Kızılhaç Cemiyeti; Sicilya ve Sardenyede sekiz eyalette sıtmaya karşı mücadele ve korunma sıhhi teşkilâtını idame vazifesini de doğrudan doğruya uhdesine almıştır. Bu maksatla bu eyaletlerin muhtelif yerlerinde daimî istasyonlar tesis etmiş ve oralarda hastabakıcılar, dispanserler ve seyyar ekipler teşkilâtı vücuda getirerek hastalıkla şiddetli bir surette mücadeleye girişmiştir. Mezkûr daimî istasyonlar; dispanser, hastane, lâboratuar, ecza deposu ve taharriyat lâboratuarları ile techiz edilmişlerdir.

Muvakkat dispanserler; ya doğrudan doğruya Kızılhaç veya Belediye Hekimlerinin nezareti ve idareleri altına bırakılmıştır. Hastaların adedini tesbit, tedavilerini temin ve kinin dağıtma işleriyle meşgul oldukları gibi, bunlara bağlı seyyar ekipler de araziye islâh, anofel yuvalarını mahiv, su birikintilerini refetmek ve bataklıkları kurutma işleriyle meşgul olurlar.

İtalyada, biri Romada, diğeri Napolide üçüncüsü Milânda ve dördüncüsü Bolonyada olmak üzere hükûmet tarafından tanınmış dört hastabakıcı mektebi vardır. Ayrıca Romada, Napolide, Bolonyada, Floransada, Türende ve Triyestede teşkil edilmiş mekteplerde birer senelik tedrisatla kendilerine diploma verilen hastabakıcı kursları vardır. 1935 de bu mekteplerden 548 hastabakıcıya diploma verilmiştir. Ayrıca kız sübyan mekteplerindeki kalfa ve müdirelerden bir çoklarına bu hastabakıcı mekteplerinde kendilerine lüzumu olan dersler göste ilmek şartıyla de mahallî bir hastabakıcı teşkilâtı vücuda getirilmiş ve bunların çalışması bir intizam altına alınarak ihtiyacın teminine çalışılmıştır.

İtalya Kızılhaç Cemiyetine bağlı bütün hastabakıcılar, hastanelerde, sanatoryumlarda ve içtimai sıhhat işleriyle meşgul müessesatta çalışmaktadırlar.

İtalyada Gençlik teşkilâtının iki milyon âzası vardır. Bunların mekteb doktorları, eczaneleri, bedenî teşekkülâtı tashih edecek jimnastik kursları ve tâtil kampları vardır. İtalya Juniorları fakirler için çok emek sarfederler. Yeni doğmuş yavrular için tahtadan beşikler yaparlar ve Kızılhaç gününde çiçekten Kızılhaç alâmetleri yaparak satarlar. İtalya Gençlik teşkilâtıyla yakından temaslar üzerimde çok derin intibalar bırakmıştır. Bu gençlerin başkalarını sevmeye hislerine verdikleri önem cidden takdire lâyiktir.

Yukarda bahisleri geçen gençlere istikbalin Kızılhaç elemanı olmak için yapılan telkinler, verilen terbiye, ilk tedavi kursları, çocuk terbiyesi ilâh.. dersleri bir çok kere ve muhtelif mahfellerde bahse mevzu olmuştur. Şu yukarda saydığım memleketlerde gördüğüm gençlere verilen malûmat ve terbiyenin tamamen yerinde bir şey olduğu bir kere daha nazarımda sabit olmuştur.

Az bir zamanda vücuda getirilen bu eser her veçhile takdire lâ-

yiktir. Muhtelif vesilelerle bu gençlerin gösterilerinde bulundum. Bayramlarını kutladım. Bunların ne kadar ince bir surette hazırlanmış olduğunu ve ancak ciddi artistler tarafından yapılacak derecede meharetlerine şahid oldum. Gençlik âzalarının yaptıkları el işleri, işlemeler, halıcılıklar ve sairede görülen zarafeti târif için "fevkalâde" kelimesini zaif buluyorum. Albümlerinde mektepler arasındaki muhaberatın ayrı ayrı sahifelerde ve cümlesine karşı dostluk hisleriyle meşbuh çerçeveler içinde olarak süslü bir surette tanzim edildiği göze çarpmaktadır.

Makalenin buradan sonrası Mösyö Milsonun hissiyatını târife hasredilmiş olduğundan, yerimizin azlığı dolayısıyla buraya koymaya lüzum görmedik.

Gençlik Kızılay Kurumu
neşriyatından YILLIK ve
Broşürleri okuyunuz.

* *
TÜRKİYE
KIZILAY MECMUASI
ANKARA

PARTIE FRANÇAISE

Articles et nouvelles parus dans le Texte Turc de ce numero

- 1 — Quels sont les moments où l'emploi de la masque antigaz est contreindiquée ?
- 2 — Les Appareils d' Oxygène.
- 3 — Le livre nouveau du Dr. Rudolf Hanslian.
- 4 — Index des artcils relatifs aux gaz parus dans notre bulletin.
- 5 — La causerie au sujet des communiqués du Comité International de la Croix-Rouge.
- 6 — Le communiqué du 31 Juillet 1931 du Comité International de la Croix-Rouge.
- 7 — Les nouvelles du Croissant - Rouge.
- 8 — Les nouvelles du Croissant - Rouge de la Jeunesse turque.
- 9 — Les Conférences de la Semaine du Croissant - Rouge.
- 10 — Les nouvelles de la Croix - Rouge.
- 11 — Partie française.

* * *

**Aides et secours faits par le Croissant - Rouge dans
la période d' un et demi mois**

L Ltq.

2 109	Pour l' hôpital des émigrés de Tchoulou.
1 400	" " " " de Guelibolou.
3 848	" " " " de Kéchan.
505	Aux sinistrés de l' incendie d' Ilgaz.
1 056	Aides diverses.
8 918	Total

Activités des dispensaires de notre siège local d' Izmir

Les dispensaires de Karchiyaka, d' Ikitchemelik et de Kahramanlar attachés à notre siège local d' Izmir ont soigné (3973) malades durant des mois de Septembre et d'Octobre de 1936.

*
* *

Nous sommes très heureux d'insérer dans ce numero de notre bulletin le resumé du Compte - rendu de l'Exposition de poupées du Croissant-Rouge Turc.

Nous remercions très chaleureusement soit en notre nom soit à ce de notre sous Comité organisateur aux participants étrangers qui ont bien voulu nous aider pour la pleine réussite de cette entreprise.

L'exposition de poupées organisée par le Sous-Comité d'Eminönü à Istanbul, a été inaugurée le Samedi 8 Août 1936 à 11 heures du matin de la part du Prefet de la Ville, dans le pavillon spécialement préparé dans le Parc de Taxime. Parmi une foule d'élite on distinguait particulièrement les membres du corps diplomatique et consulaire de plusieurs Puissances étrangères accrédités près du Gouvernement de la République Turque, des députés, des hauts fonctionnaires civils et militaires du district, les représentants de la presse locale et ceux de la Société du Croissant Rouge et un certain nombre des autres associations. Après l'hymne national et les discours échangés entre le Prefet et le Délégué du Croissant-Rouge la bande rouge et blanche a été coupée et les invités sont entré dans la pavillon.

Les invités ont manifesté un grand intérêt devant les poupées, surtout devant celles envoyées par plusieurs Sociétés de la Croix-Rouge de la Jeunesse.

Dans l'exposition il y avait différentes sortes de poupées :

A) Les poupées envoyées de la part des Croix-Rouges de la Jeunesse de plusieurs pays.

B) Les poupées envoyées de la part des différentes organisations du Croissant-Rouge Turc de la Jeunesse.

C) Les poupées préparées par le Sous-Comité d'Eminönü, organisateur de l'Exposition.

D) Les poupées de concours.

E) Les poupées à vendre.

F) Les poupées en caricature.

KIZILAY MECMUASI

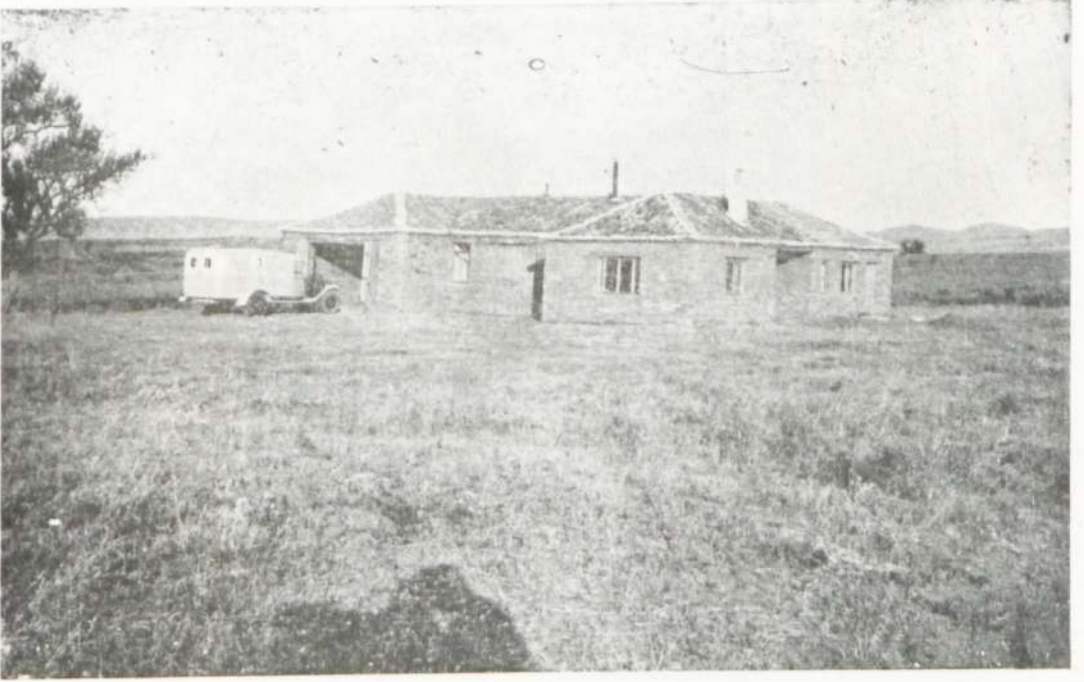
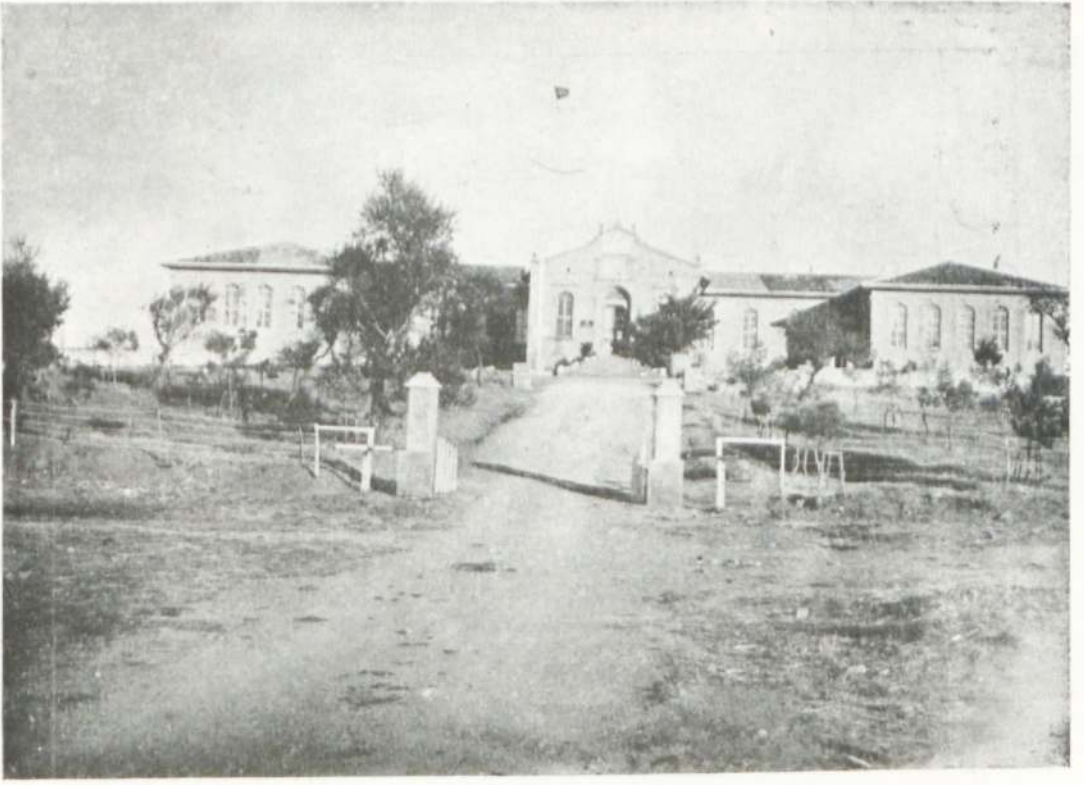
Les noms des Etats des Croix-Rouge de la Jeunesse qui ont l'extrême amabilité de participer à l'Exposition en envoyant des poupées fabriquées d'une manière hautement artistiques et habillées d'une façon nationale sont à l'ordre alphabétique comme suivant :

- 1 — Albanie (2) poupées
- 2 — Amérique (1) "
- 3 — Australie (2) "
- 4 — Autriche (2) "
- 5 — Bulgarie (1) "
- 6 — Canada (2) "
- 7 — Espagne (4) "
- 8 — Estonie (2) "
- 9 — Filipin (îles de) (3) "
- 10 — France (1) "
- 11 — Grèce (9) "
- 12 — Hongrie (4) "
- 13 — Italie (1) "
- 14 — Japon (3) "
- 15 — Letonie (1) "
- 16 — Pologne (1) "
- 17 — Roumanie (2) "
- 18 — Suède (2) "
- 19 — Yougoslavie (2) "

Les poupées en question étaient exposées dans une place la plus distinguée du pavillon. Tous les visiteurs, demeuraient devant elles plus longtemps que possible afin de les admirer largement. Chaque poupée avait à son côté son drapeau national respectif.

Le nombre total des poupées s'est élevé au chiffre de (340). L'Exposition a été visitée durant 15 jours de son ouverture par (28.000) personnes exceptées les invités.

Yukarda : Cemiyetimizin Keşanda göçmenler için açtığı hastanenin umumî görünüşü.

Aşağıda : Keşan göçmenler hastanesinin etüv makinesi, duş dairesi ve garaj binası.

Eminönü Kızılay Şubemizin açtığı sergide en çok beğenilen bebekler

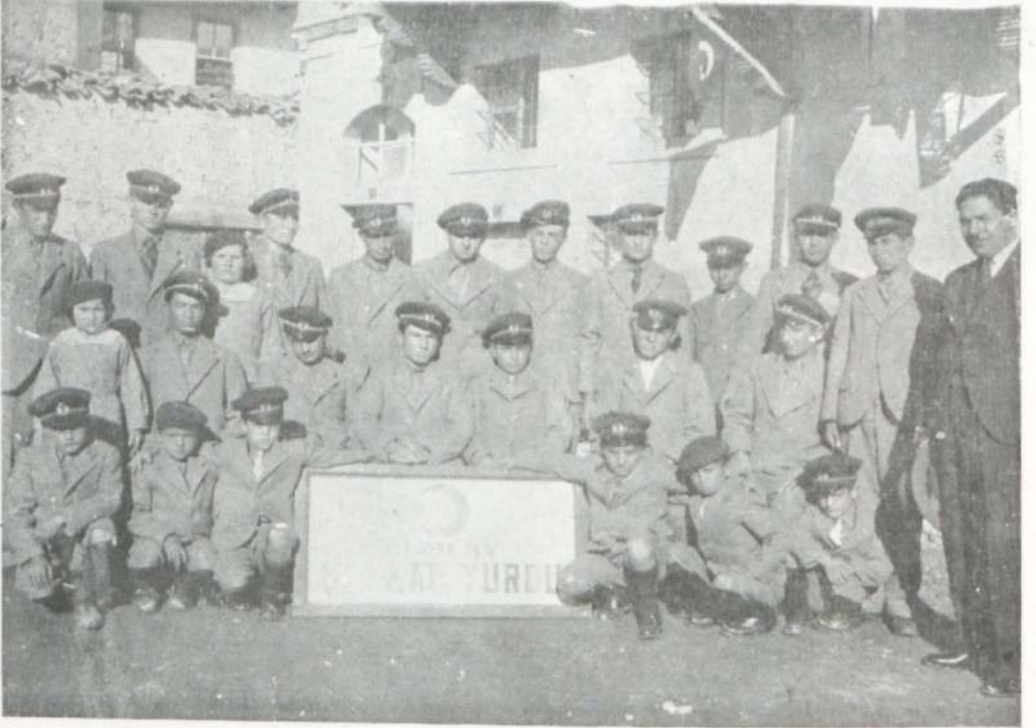
Yukarda : En ziyade beğenilen Polonya bebekleri.

Ortada : Bir çift Ankaralı ve bir Zeybek.

Aşağıda : Yerli bebekler arasında birinciliği kazanan arzuhalcı.

*Yukarda ve ortada : Konkur bebeklerinden.
Aşağıda : Estonyadan gelen bebekler.*

Ankara Merkezimizin Cumhuriyet Bayramında giydirdiği talebeler.

Yukarda : Kocaeli Merkezimizin Cumhuriyet Bayramında giydirdiği 131 yoksul yavru.

Ortada : Bursa, Yenişehir Şubemizin Cumhuriyet Bayramındaki törene iştirak eden arabası.

Aşağıda : Eskişehir Merkezimizin Kızılay timsali otomobili.

Yukarda : Kars Merkezimiz İdare Heyeti.
 Ortada : Çıldır Şubemiz Başkanı Bayan Nazire Öge ve İdare heyeti âzaları.
 Aşağıda : Beyoğlu Şubemizin Boğaziçi gezintisine iştirak eden Galata Nahiyesi İdare Heyeti ve müzahir âzadan bazıları.

Yukarda : Dereli Merkez birinci okulu Gençlik Kızılay kolu üyeleri bir arada.
Sağda : Bergama Şubemizin sun'i ayak yaptırdığı Mehmed. Solda : Cemîyetimiz
tarafından kendisine sun'i ayak yaptırılan Şaban oğlu Server.

Gençlik Kızılay Kurumu Tarafından Bastırılan Eserler:

Yıllık

Fiatı yüz kuruştur.

Türkiye Gençlik Kızılay dernekleri üzerinde bir konuşma

Yazan: Bay Dr. Şaman. Fiatı yirmi kuruştur.

Gençlik Kızılhaçı nedir?

Kızılhaç Birliği tarafından yazdırılan bu eseri Bay E. Ekrem Talû dilimize çevirmiştir. Fiatı yirmi kuruştur.

Okul çocuklarına öğüt ve sağlık bilgileri

Yazan: Bay Dr. Zeki Nasır Barker. Fiatı beş kuruştur.

Dişlerin sağlığı

Yazan: Bay Dr. Zeki Nasır Barker. Fiatı onbeş kuruştur.

Faiz Cetveli

İş adamlarına çok lâzımdır. Fiatı on kuruştur,

Yukarda yazılı eserlerden edinmek isteyenler bedellerini (Ankarada Gençlik Kızılay Kurumu Merkez Heyetine) göndermeli ve adreslerini okunaklı olarak bildirmelidirler.

Basılmakta olanlar:

Kır konakları

Kızılay Afyonkarahisar Mâden Suyu

Menbaından doğrudan doğruya asrî makinelerle alınıp şişelere doldurulmaktadır. İştirak ettiği bilûmum sergilerde altun madalya ve takdirnameler kazanmıştır. Terkibi itibariyle: mîde, karaciğer, böbrek ve em'a hastalıklarında şifalı tesiri vardır. Sofrasında daima Karahisar suyu bulunduranlar bu gibi hastalıklara tutulmaktan vareste kalırlar.

Afyonkarahisar Mâden Suyu

Mâden sularının en lezzetlisi ve en şifalısidir. Hasılatı KIZILAY CEMİYETİ'ne aittir.

Bilûmum Eczane ve Bakkaliye Mağazalarında satılır.

V A T A N D A Ş

"HAVACILIK ve SPOR" Mecmuasını oku. Hem tenervür edersin hem de yurdunun müdafaasına nâdim faideli bir kuruluşa yardım etmiş olursun.